

MTI.

Kiadja a Magyar Távirati Iroda, Budapest, I., Fém utca 5-7. Telefon: 159-490, 359-890

A szerkesztésért és kiadásért a vezérigazgató felel.

m t i b e l f ö l d i h i r e k

1963. október 24.

bb 1. az irodalmi színpad új költői est-sorozata

i bi/hné-Lm fm

1963. október 24.

az irodalmi színpad „szállj költemény” címmel új bérlet-sorozatot indít. Babits Mihály, Kosztolányi Dezső, Juhász Gyula és Radnóti Miklós költeményei szerepelnek a műsortervben. Az első bemutatót Babits Mihály emlékének szentelik a költő születésének 80. évfordulója alkalmából. A november 25-re kitűzött Babits-esten közreműködik Ilosvay Katalin, Palotai Erzsébet, Gáti József és Horváth Ferenc./mti/

-. -

bb 2. képzőművészeti kiállítás nyílik a Radnóti Miklós klubban a nagy októberi szocialista forradalom 46. évfordulója tiszteletére

i tf/hné-Lm fm

1963. október 24.

A Magyar-Szovjet Baráti Társaság 2. kerületi elnökségének képzőművészeti szakosztálya a nagy októberi szocialista forradalom 46. évfordulója tiszteletére képzőművészeti kiállítást rendez.

A bemutató anyagát a 2. kerületben lakó képzőművészeknek a városrész életét ábrázoló alkotásaiból állítják össze. A 2. kerületi tanács, a hazafias népfront és a Magyar-Szovjet Baráti Társaság értékes pályadíjakat tűzött ki a kiállításon részvevő művészeknek. A tárlatot november 5-én délután 5 órakor nyitják meg a Radnóti Miklós klubban /2. kerület, Keleti Károly utca 22./ a kiállítás november 17-ig tekinthető meg./mti/

-. -

-1-

bb 3. szinpompa a bakonyi erdőkben - a hosszú ősz kedvezett a fáknak

vid j-lm ká

1963. október 24.

Őszi szépségében, ezernyi színárnyalatban pompázik a bakony-vidék óriási erdősége. az erdőszeleken csipkebokrok és a som bors bogyói tarkítják a tájat. a már-már barnába játszó, sárgás levelű bükkösöket ezekben a napokban gyakran keresik a szakemberek. az őszi szinškálából állapítják meg ugyanis, hogy az erdőség felkészült-e a télre. megállapításaik szerint a hosszú ősz kedvezett a fáknak. a levelek fokozatosan barnulnak meg, s a világossárgától hat-hét színárnyalaton keresztül érnek el a barnáig. ahogy az erdészek mondják, eredményes volt a „befásodás”, nem okozhat kárt a fagy./mti/

..-

bb 4. szurkálással végződött a vendéglői szóváltás

i bc/lk-lm zs

1963. október 24.

Barabás vencel csepeli lakos nyáron az egyik nap a 21. kerületi szebeni utca 1. számú italboltban sörözött. közben a helyiségben szóváltás támadt barátja, kurucz istván és valent jános birkózó között. barabás barátja segítségére sietett, a szóváltásból verekedés lett, amelynek végén barabás kihívta az utcára valent jánost. néhány lépést mentek, s barabás, aki hátra-maradt, hirtelen mozdulattal előrántotta zsebkését és hábaszurta az előtte haladó férfit. a szurás következtében valent jánost négy napig kórházban kezelték, s nyolc napig betegállományban volt.

a szurkálással végződött vendéglői szóváltás ügyében most ítélték a fővárosi bíróság. barabás vencelt testi sértés büntetésben mondta ki bűnösnek, s figyelembe véve, hogy a sértett is erkölcsileg kifogásolható magatartást tanúsított, egy évi szabadságvesztésre ítélte. az ügyész súlyosbításért, az elítélt enyhítésért fellebbezett./mti/

...

-2-

Meg

bb 5. nagy halfarkast lőttek nagykanizsán

i cs/gg-lm ká

1963. október 24.

Borbély jános nagykanizsai vadász nemrégiben érdekes, hazánkban eddig teljesen ismeretlen madarat lőtt, s a ritka zsákmányt meghatározás végett elküldte a madártani intézetnek. kiderült, hogy a zsákmányolt hollónagyságu, csokoládé-barna madár az izlandon és a környéki szigeteken honos rendkívül ritka nagy halfarkas egy szépen fejlett példánya. ez a sirály-félék családjába tartozó halászmadár évtizedben egyszer, ha elvetődik ilyen messze a kontinens belsejébe. hazánkban eddig csupán átrepülőben látták néhányszor. az értékes madár a madártani intézet gyűjteményét gyarapítja./mti/

..-

bb 6. új közönségszolgálati üzletet nyitott a fővárosi nyomdaipari vállalat

i tó/gg-lm vg

1963. október 24.

a fővárosi nyomdaipari vállalat azzal dicsekedhet, hogy a harmadik negyedévében is tulteljesítette ugynevezett szolgáltatási tervét. olyan munkák vannak emögött, amelyeket kizárólag a lakosságnak, az egyéni megrendelőknek végeztek. a vállalat vezetők megállapítása szerint hozzájárul a szolgáltatási terv tulteljesítéséhez az igények növekedése. egyre többen vannak például, akik névjegykártyát készíttetnek, többen értesítik hozzátartozóikat, ismerősüket nyomtatott kártyán családi eseményeikről. kizárólag a lakosság ilyen igényeinek kielégítésére a bartók béla ut 15 szám alatt közönségszolgálati üzletet nyitottak. itt csak egyéni rendelőkől vállalják munkát, névjegy-készítést, családi eseményre szóló meghívók nyomását, könyvek újrakötését, újságok, folyóiratok bekötését, diplomatervek leírását és bekötését, magánpraxist folytató orvosoknak recepttömb-készítést, névvel ellátott levélpapírok, borítékok előállítását, s minden más nyomdai és könyvkötészeti munkát.

a vállalási idő rövid, legfeljebb 6-8 nap, de sürgős esetben még ezt is csökkentik. újévi üdvözlőlapokra máris vesznek fel megrendelést. a fővárosi nyomdaipari vállalat ilyen termékekből országos ellátó, ezért vidéken a földművesszövetkezeti boltokban vesznek fel részükre megrendelést. bővítik a szolgáltatást, a rákóczi uti sokszorosító üzemüket átalakítás után gépiró-szolgálatként nyitják meg újra, ahol diktálás után gépirást és másolást egyaránt vállalnak majd./mti/

..-

-3-

Meg

bb 7. egy hónap múlva államkölcson sorsolás

1 kf-lm vg

1963. október 24.

az elmúlt évek hagyományaitól eltérően az idei utolsó államkölcson sorsolásokat korábban rendezik. az országos takarékpénztár egy hónap múlva november 25-én és 26-án budapesten bonyolítja le a 2. a 3. és a 4. békekölcson 1963. másodszori felvételi huzását.

az első napon a 2. békekölcson sorsolják, 143 000 kötvényre 28.2 millió forintot. a sorsolás második napján a 3. és a 4. békekölcson huzását bonyolítják le. a 3. békekölcsonból 200 000 kötvényre 51.5 millió forint, a 4. békekölcsonból pedig 146 000 kötvényre 31.5 millió forint jut.

az idei utolsó államkölcsonhuzáson a három békekölcsonból összesen csaknem félmillió kötvényre 111.2 millió forint jut nyeresemény és törlesztés formájában a kötvénytulajdonosoknak./mti/

bb 8. madártani kutató állomás a velencei-tó partján

vid j-lm ká

1963. október 24.

az országos természetvédelmi tanács madártani kutató állomást létesített a velencei-tó nyugati végében, dinnyés község határában. az épületet simon ferenc fiatal budapesti tervező mérnök tervei alapján a mezőföldi állami erdőgazdaság építette./mti/

bb 9. a posta is készül az innsbrucki téli olimpiára - bővülnek a nemzetközi telefonösszeköttetések magyarországgal és ausztriával között

1 kf-lm vg

1963. október 24.

a magyar és az osztrák postaigazgatóság képviselői az elmúlt napokban budapesten a két ország közötti távközlési összeköttetések bővítéséről tárgyaltak. a megbeszélések eredményeként a nagyobb nemzetközi forgalom kielégítésére - sürítik a két ország, valamint magyarországgal és egyes nyugateurópai országok között a telefonösszeköttetést.

/folyt.köv./

-4-

Mg

bb 9. /a posta is készül...1.folyt./-lm

tárgyaltak az innsbruckban sorakerülő téli olimpiai játékokhoz szükséges telefonvonalokról. a rádióközvetítésekhez budapest és bécs között többszorosított vívdáramu berendezést helyeznek üzembe, amely az olimpia után a nemzetközi telefonösszeköttetések lebonyolítását gyorsítja. ugyancsak tárgyaltak az ugynevezett nyugati mikrohullámu lánc „véglegesítéséről”. a tervek szerint ugyanis a jelenlegi ideiglenes mikrohullámu berendezéseket lecserélik, a következő években korszerű, 600 telefonbeszélgetés és a televízió közvetítések egyidejű lebonyolítására alkalmas szélessávu mikrohullámu láncot építenek ki a két ország között.

a posta „magánszorgalomból”, is készül már az olimpiára, s ennek különösen a filatelisták örülnek. ugyanis már novemberben kiadják az innsbrucki olimpiára készült, 8 értékből álló téli sport bélyegsorozatot és bélyegblokkot, a szép új bélyegeken egy-egy téli sportág jellemző mozzanata látható./mti/

-.-

bb 10. tudósaink külföldön

1 ms/gk-lm zs

1963. október 24.

az elmúlt napokban számos neves tudósunk vett részt külföldi tudományos tanácskozásokon. péter rózsá egyetemi tanár a rostocki egyetem meghívására több előadást tartott a német demokratikus köztársaságban. bárány nándor akadémiai levelező tag a német szövetségi köztársaságban könyvének német kiadásáról folytatott megbeszélést. lapos károly egyetemi tanár a nemzetközi rákellenes unio ösztöndíjával egyéves franciaországi és amerikai tanulmányutra indult. millner tivadar akadémikus warnemündében szilárdtest konferencián, lissák kálmán akadémikus és szentágothay jános levelező tag halléban biológiai, kalmár lászló akadémikus bukarestben matematikai nyelvészeti tanácskozáson vett részt. szigetfi györgy akadémikus washingtonba utazott a national academy of sciences centenáriumi ünnepségeire, tárczy-hornoch Antal akadémikus pedig az osztrák földmérő bizottság centenáriumán képviselte a magyar kollegákat. mosonyi emil akadémiai levelező tag ankarába, nagy ferenc, az akadémia központi kémiai kutató intézetének igazgatóhelyettese münchenbe utazott./mti/

-5-

Mg

bb 11. százhatvankétmilliárd forintos vagyona van a magyar állami iparnak

i sl/tr-lm vg

1963. október 24.

az állami ipar beruházásai az utóbbi években növekedtek, a gyárakat korszerű gépekkel szerelték fel, s számos új üzemi épületet emeltek. 1958 és 1960 között évi átlagban 12 és 10 milliárd, 1960-ban 14.6, 1961-ben 14.7, tavaly pedig már 10.4 milliárd forintot költöttek ipari beruházásokra. a központi statisztikai hivatal adatai szerint az állami ipar jelenleg összesen 162 milliárd forint értékű géppel, épülettel és egyéb ugynevezett állóeszközzel rendelkezik, tehát olyan nagy vagyonnal, amely meghaladja az ország egy évi nemzeti jövedelmét.

a „vagyonosok”, ranglistáján a villamosenergiaipar vezet 28.8 milliárd forint értékkel, de szorosan nyomában van a gép- ipar 28.1 és a bányaipar 25.1 milliárd forint értékű felszerelésével. a magyar iparban a többi között 460 000 villanymotor dolgozik, amelyek minden egyes dolgozó munkáját átlag 6 kilowatt energiával segítik. olyan nagy gépi erő áll minden dolgozó rendelkezésére, amely másodpercenként 6 mázsa terhet képes egy méter magasra felemelni, ez az erő tizenötszörösen meghaladja az ember teljesítő képességét. a motorok természetesen nem egyenlően, hanem az iparágak jellegének megfelelően oszlanak meg, a legtöbb a villamosenergiaiparban, a kohászatban, a bányászatban, a papíriparban és a vegyiparban működik.

az országnak fontos érdeke, hogy a termelés arányban legyen a gyárak felszerelésével, a beruházásokra költött összegekkel. az ipar állóeszközeihez viszonyítva néhány évvel ezelőtt még nem volt kedvező a termelés alakulása, csupán az utolsó esztendőkből tapasztalható fejlődés. az egymilliárd forint értékű gyári felszerelésre jutó termelés jelenleg körülbelül három százalékkal magasabb, mint 1960-ban, ami többmilliárd forintos javulást jelent. mti/

-.-
-6-

MW

bb.12. felolvasó színház debrecenben

vid/fm/tné n fm

1963. október 24.

a debreceni csokonai színház az idén a tudományos ismeret-terjesztő társulattal együtt felolvasó színházat létesít. a színházi bemutatókat viták, ankétok követik. a felolvasó színház műsorában többek között németh László: „két bolygó”, „o, neill: „utazás az éjszakában”, „illés gyula a „különc”, „dirrenmatt”, a fizikusok, című műve szerepel. /mti/

-.-

bb.13. ezerszázmillió forintos beruházással korszerű ércelőkészítőmű épül borsodban

vid/te n ki

1963. október 24.

a lenin kohászati művek, valamint az ózdi kohászati üzemek nagyolvasztóit a jelenlegi kis teljesítményű, korszerűtlen berendezésekkel csak kis mértékben tudják - a gazdaságos nyersvasgyártás követelményeinek megfelelően - érc-tömörítvényvel, jól elkészített betétanyaggal ellátni. ezért nagy teljesítőképességű, mindkét gyár kohóműveinek betétanyag szükségletét ellátó, korszerű ércelőkészítőmű építését határozták el, amelynek költségeire kerekén ezerszázmillió forintot irányoztak elő. a hatalmas üzem, amelyben a munkák zömét gépekkel végzik, szirmabesenyő és sajkó-keresztúr községek határában építik fel 420 katasztrális hold területen és a levegő szennyeződésének megakadályozására mintegy 120 holdon védő erdősávot telepítenek. a naponta tízezer tonna kohósításra kerülő anyag fogadására alkalmas üzemben - egyebek között - vagonbuktató, nagy befogadóképességű, földbe süllyesztett tárolóbunkerek, törőmű, s 70.000 léghőméteres darabosító üzemcsarnok épül. négy, egyenként 75 négyzetméter felületű - földgázzal üzemelő - szalagon égetik, tömörítik majd szoyjet porércből, illetve vasércből, koks és mészkő hozzáadásával, a diósgyőri és ózdi kohók betétanyagát. az új üzemben modern szociális létesítmények, ötszáz személyes öltöző-fürdő, gépesített üzemi konyha, étterem és készenléti lakások szolgálják majd a dolgozók kényelmét.

a nagyszabású beruházás munkáihoz, amelyek méreteit érzékelteti, hogy annak során körülbelül 220.000 köbméter földet mozgatnak meg és több mint 10.0000 tonna sulyu gépi berendezést szerelnek fel, a felvonulási épületek építését a napokban hozzáfogtak. a tervek szerint - két tömörítő szalaggal - 1966-ban a termelőmunka részlegesen megkezdődik, míg az egész mű építését 1968-ban fejezik be. az üzem munkájával az ózdi és diósgyőri nagyolvasztóknál husz százalékkal csökken majd a koksfelhasználás és ötödével növekszik a nyersvastermelés. a beruházásra előirányzott költség - a számítások szerint - öt év alatt megtérül. /mti/

-.-

10.27/-n

-7-

1042 Juel

bb. 14. szálloda lesz a somogyárdi kastélyból

vid/j n ká

1963. október 24.

Somogyárd község központjában, a festői környezetben fekvő földesuri kastélyt, amely eddig kihasználatlanul állt, az idegenforgalom rendelkezésére bocsátják: több mint 6 millió forintos költséggel 40 férőhelyes, reprezentatív szállóként alakítják át. a kastély melletti versenylov-telepen pedig lovasiskolát hoznak létre. a munkálatok már meg is kezdődtek, s jövőre a lovas-sportot, vadászatot kedvelő külföldi vendégek „paradicsoma” lesz Somogyárd./mti/

..

bb. 15. 150 mozielőadás a vas megyei majorokban

vid/tm/tné n fm

1963. október 24.

Vas megye minden falujába, majorjába eljut a film. 247 mozi működik a megyében, csupán még négy kisközségből hiányzik. a majorokba a művelődési autó viszi el a filmeket. évente több mint 150 alkalommal jutnak el a majorokba a vetítésgéppel.
/mti/

..

bb. 16. nagy károkat okoznak a vaddisznók a borsodi kukoricásokban

vid/j n ká

1963. október 24.

Borsod megye 150 hegyi községének határában minden évben megdézsmálják a burgonyát és a kukoricát a vaddisznók. a kelet-bükki erdőgazdaság területén, bódvavendégi és szin környékén, míg a zempléni hegyvidéken hüllőháza, valamint a hegyközben fekvő községek határában okoznak tetemes kárt a kukoricásokat alkonyatkor felkereső vadak.

Különösen megsaporodtak a vadkárok most, az érés idején. bár a szélsőséges tavaszi időjárás következtében a vadmalacok közül sok elpusztult, mégis egyes helyeken tizenötös-huszas falkákban csörtetnek elő az erdőből a vaddisznók. pusztításukra a 17 vadásztársaság rendszeres hajtasókat szervez. nem egészen egy hónap alatt 60 vaddisznó került terítékre./mti/

..

10. 30/-n

-8-

1040 Zsuzs

bb. 17. alumíniumszerkezetek a könnyűfém alapanyagának kutatásánál - bevált a szétszedhető, hordozható furótorny

vid/te/rj ki

1963. október 24.

Először fordult elő, hogy az alumínium már alapanyagának, a bauxitnak kutatásánál is „segít”, jelentősen megkönnyíti a szakemberek munkáját. a magyar hajó- és darugyár váci üzemegységében készített első két alumíniumszerkezetű furótornyot a veszprém megyei nyírád környékén sikeresen próbálták ki, ezekkel helyettesítették a régi, elavult tartószerkezeteket. az új furótorny nagy előnye, hogy szétszedhető, s a mélyfurás befejezése után 14 darabban szállíthatják el az új munkahelyre. fontos az is, hogy a könnyűfém szerkezet súlya mindössze 600 kilogramm - fele az acéléénak - és így a „költözködés”, jelentősen meggyorsul. teherbíró-képességét is megfelelőnek találták.

a sikeres próbák után jövőre újabb könnyűfém szerkezeteket alkalmaznak majd az ércutatásoknál./mti/

..

bb. 18. 72 millió forintért vásároltak új gépeket szolnok megye termelőség-tervezésére

vid/j/rj ká

1963. október 24.

Szolnok megye termelőség-tervezésére az év elején 72 millió forintot irányoztak elő gépek vásárlására, és ezt az összeget október közepéig a célnak megfelelően el is költötték. a kemény nagykunsági szikeken és a kötött talajokon gazdálkodó tsz-ek elsősorban nagy teljesítményű láncfalpasokat vásároltak, a könnyű, homokos talajokat művelő járszági és tisztaszőlő szövetkezetek pedig traktorokat és zeterokat vettek./mti/

..

bb. 19. november 7-re diszalbumot küldenek szabolcsból moszkvába

vid/fm/tné/rj fm

1963. október 24.

a magyar-szovjet baráti társaság szabolcs-szatmár megyei elnöksége - a magyar-szovjet barátság szimbólumaként - november 7-re, a nagy októberi szocialista forradalom 46. évfordulójára diszalbumot küld moszkvába, a barátság házána. a magyar-szovjet baráti társaság emblémájával díszített album a megyében levő szovjet hősi emlékművekről és magyar-szovjet baráti találkozókra készített fényképeket tartalmaz./mti/

..

10/40/-n

-9-

1043 Zsuzs

bb. 20. papucsgyártó üzem jászberényben

vid/te/rj ki

1963. október 24.

martfői tiszai cipőgyár segítségével jászberényben rövidesen megkezdte a nagyüzemi papucsgyártást a ruházati és háziipari vállalat. november közepétől naponta 500 pár papucsot készítenek kocsás posztból. /mti/

-. -

bb. 21. politechnikai tanterem a primőrtelepen

vid/j/rj ká

1963. október 24.

a cibakházai vörös csillag termelőszövetkezet cserkészőlégi primőrtelepén felavatták a megye első olyan politechnikai tanteremét, ahol a tanulók közvetlenül az üzemi gyakorlat helyén szerezhetik meg az elméleti ismereteket. a helyi termelőszövetkezet segítségével megépült új tanteremben a kunszentmártoni józsef attila gimnázium tanulói ismerkednek meg a nagyüzemi primőrkeresztészetes módszereivel. a tanulók elméleti és gyakorlati felkészülését a kertészet nagy szakértelemmel rendelkező vezetője, oláh gábor nyugalmazott mezőgazdasági szakiskolai igazgató segíti. az új tanteremben megkezdődött az oktatás. /mti/

-. -

bb. 22. nagyhozamu lvovi takarmánybab termesztésével kísérleteznek baranyában

vid/j/rj ká

1963. október 24.

a szovjetunió-beli lvovi kerület és baranya megye között az utóbbi években szoros baráti kapcsolat alakult ki. ennek során a lvovi és a baranyai szakemberek kölcsönösen tanulmányozták a másik terület mezőgazdaságát, s a múlt év őszén magot is cseréltek egymással. a baranyaiak takarmányozásra alkalmas babot hoztak lvovból és cserébe bőtermő kukoricafajtákat adtak. a babot a szentdienesi termelőszövetkezetben vetették el. a szovjet bab úgy növekedett, mint a napraforgó: 130-140 centiméter magas, erős, kemény szárát fejlesztett. a babszemelek a levelek hónaljából nőttek ki, és átlagosan 3-5 szem volt bennük. hozama nagyobb, mint a hazai fajtáknak, minden elvetett babszem legalább 15 másikat termelt. előnye az is, hogy igen sok fehérjét tartalmaz, és nem különösebben munkaigényes. a kitűnő lvovi babot szentdienesen szaporítják el. /mti/

10.50/-n

-10-

1059 Zsolt

bb. 23. honismereti szakkörvezetők országos tapasztalatcseréje orosházán

vid/fm/tné/e fm

1963. október 24.

november első két napján az ország honismereti szakkörvezetői és a meghívott helytörténész szakemberek országos tapasztalatcserét tartanak orosházán. a hazafias népfront békés megyei bizottsága által rendezett értekezleten a helytörténészek meghatározzák a szakkörök további feladatait és ötleteikkel, tanácsaikkal segítik egymás munkáját. /mti/

-. -

bb. 24. újabb málnatelepitések az őrségben - megalakult a 22. szakcsoport

vid/j/e ká

1963. október 24.

vas megye legmostohább talaju tájegységén, az őrségben 21 málnatermelő szakcsoport működik. a szakcsoport tagjai az idén már 449 hold, azelőtt főleg ugaron álló földön termeltek málnát, s a mostoha időjárás ellenére bő termést szüreteltek. több mint 40 vagon gyümölcsöt értékesítettek.

a jó jövedelmet nyújtó termesztési ág a rábatótfalusiakat is összefogásra buzdította. a községben 91 család megalakította az őrség 22. szakcsoportját, s 25 holdon megkezdték a málnatelepitést. /mti/

-. -

bb. 25. új, fedett piacot építenek pécsen

vid/te/e ki

1963. október 24.

a több mint százhuszezer lakosu pécsnek eddig csak nyílt piaci árusítóhelye volt, ami sok kellemetlenséget, bosszúságot okozott az értékesítőknek és vásárlóknak egyaránt. nemrég a felső-malom utcában új helyet jelöltek ki a piaci árusításra. a terület érdekessége, hogy itt volt a pécsi ipar bölcsője. a tulajdonképpeni piac a derfli néven ismert, érdekes formájú átjáróház udvarán létesül, amelyet a múlt század elején építettek, s a manufaktúrák korában timárok laktak. a műemléki épületekkel övezett tágas udvar fölé tető építését kezdték meg. ezt a munkát december végére befejezik. jövőre folytatják a piacépitést. a kőasztalok számát növelik, s ezek fölé is hullámpala tetőt húznak. ezenkívül tizenhat műanyagpavilont állítanak fel. /folyt.köv./

10.58/-n

-11-

11- Zsolt

bb. 25. /uj, fedett piacot...folyt./e

az egykori timárház pincéjében minden igényt kielégítő raktár-teret alakítanak ki, ahol a piacon rendszeresen árusító termelőszövetkezetek és földművesszövetkezetek áruikat télen is fagymentesen tárolhatják. a piac elhelyezése előnyös a háziasszonyoknak, mert a város bármely részéből autóbusszal könnyen megközelíthető. /mti/

bb. 26. ismeretterjesztő akadémiák, társadalmi klubok a termelőszövetkezetekben

1963. október 24.

i 1e/e ká

hatszáz termelőszövetkezetben rendez az idén a tudományos ismeretterjesztő társulat tsz-akadémiát. néhány év alatt igen népszerű lett a falusi ismeretterjesztésnek ez az új formája, amely évenként 16-20, összefüggő témájú előadásból áll. az előadások fele mezőgazdasági szakkérdésekről, a többi pedig ezekhez kapcsolódó közismereti tárgyokról szól. az idén már sok helyen maga a termelőszövetkezet az akadémia, közvetlen gazdája, a társadalmi vezetőséget választanak, s a tagság hagyja jóvá a programot. ez többek között elősegíti, hogy az akadémiák minél többet foglalkozzanak a közös gazdaság sajátos szakmai problémáival.

az ismeretterjesztő társulat az idén felkarol egy újabb kezdeményezést is: a hajdani földműves- és olvasó-körökhöz némileg hasonló, társadalmi jellegű tsz-klubokat. ezek már több szövetkezetben eredményesen működnek, s a tit szívesen segíti újabbak megalakulását, programjuk kidolgozását és megvalósítását. a tervek szerint ezek a klubok lesznek majd a tsz-akadémia mindhárom évfolyamát elvégzett parasztok további szakmai és általános művelődésének központjai. /mti/

11.00/-n

-12-

1146 Zseli

bb. 27. tanácsi delegáció utazott ukrájnába

1/e cz

1963. október 24.

az ukrán szovjet szocialista köztársaság minisztertanácsa meghívására csütörtökön reggel öttagú magyar tanácsi delegáció utazott kijevbe az igazgatási munka társadalmiasításának tanulmányozására. a küldöttség vezetője dr. Kovács Tibor, a minisztertanács tanácsszervek osztályának helyettes vezetője. tagjai: dr. Kuti György, a szolnok megyei tanács vb. titkára, dr. Varga József, a minisztertanács tanácsszervek osztályának munkatársa, arany István, a váci városi tanács vb. titkára és Varga Mihály, a heves megyei tanács vb. titkárságának vezetője. a delegáció bucsuztatására a keleti pályaudvaron megjelent dr. Dallos Ferenc, a minisztertanács tanácsszervek osztályának vezetője. /mti/

bb. 28. megkezdődött a korányi sándor társaság 2. nagygyűlése

t s/1/e

1963. október 24.

csütörtökön a magyar tudományos akadémián megkezdődött a korányi sándor társaság 2. nagygyűlése. a háromnapos tanácskozást Rajka Ödön professzor, a magyar tudományos akadémia levelező tagja nyitotta meg.

az első előadást Julesz Miklós egyetemi tanár, a szegedi 1. számú belgyógyászati klinika Kossuth-díjas igazgatója tartotta a hormonok élettani szerepeiről. a háromnapos tanácskozáson szó esik majd a hormonok fontos szerepéről a belgyógyászatban, ideggyógyászatban, nőgyógyászatban.

a korányi sándor társaság 2. nagygyűlésére több orvos-professzor érkezett a Szovjetunióból, a német demokratikus köztársaságból, csehszlovákiából, Lengyelországból, Romániából, Finnországból és Angliából. a tanácskozást Szombaton fejezik be. /mti/

11.05/-n

-13-

1248 Zseli

bb. 29. modern iparművészeti kiállítás nyílt nyíregyházán

vid/se/e cz

1963. október 24.

csütörtökön délelben modern iparművészeti kiállítás nyílt nyíregyházán, a jósa andrás megyei muzeumban. a kiállításon a legkiválóbb magyar iparművészek, köztük gádor istván, gorka géza, kovács margit kossuth-díjas keramikusok, percz jános munkácsy-díjas ötvösművész alkotásait mutatják be első ízben a nyíregyházi közönségnek. sok díszes kerámiatárgy, kézzel festett és nyomott vászon függönyök, batiktechnikával készült tisztaselyem- és vászon faliképek, modern falitálapok, ékszerek, üveg-művészeti tárgyak szerepelnek a bemutatón. a kiállítást gacsó lászló, a megyei tanács vb. művelődési osztályának vezetőhelyettese nyitotta meg, majd lányi ottóné, művészeti előadó tartott tájékoztatást a modern iparművészet fejlődéséről, elért eredményeiről. /mtl/

...-

bb. 31. pénteken mezőkövesden sorsolják a lottót

1 kf/kf/e vg

1963. október 24.

a lottó 43. játékheti nyerőszámait október 25-én, pénteken délelőtt 10.00 órai kezdettel mezőkövesden sorsolja a sportfogadási és lottó igazgatóság. ezuttal ugyancsak sorssalással döntenek el azt is, hogy a tárgynyeremény húzáson melyik hét szelvényei vesznek részt. /mtl/

...-

bb. 32. megjelent a budapesti utcanevek lexikona

1 áe/lk/e cz

1963. október 24.

hasznos, régi hiányt pótló könyv jelent meg a fővárosi szabó ervin könyvtár munkatársainak szerkesztésében. „az utcák őrzik emléküket”, című új kiadvány ismerteti azokat a neveket, illetve személyeket, akikről a főváros utcáit elnevezték. a kis lexikon tájékoztatást ad több mint ezer személynévről, amelyek alig néhány éve jelölik a főváros utcáit, tereit. a kötet 88 képet is közöl a névadókról, illetőleg a fővárosban felállított szobraikról, emlékműveikről. /mtl/

...-

-14-

12.10/-n

bb. 30. kétnapos országos acélcső-gyártási konferencia a technika házában

kf/kf/e vg

1963. október 24.

a csepel vas- és fémművek az országos magyar bányászati és kohászati egyesülettel közösen rendezte meg az első országos acélcső-gyártási konferenciát, amelyet október 24-én és 25-én tartanak a technika házában. a kétnapos tanácskozást csütörtökön kovács istván, a kohó- és gépipari miniszter első helyettese ünnepélyesen nyitotta meg.

a tanácskozás tudományos és gyakorlati előadás-sorozata komjáthy lászlónak, a csepeli csőgyár igazgatójának bevezetőjével kezdődött. beszélt a magyar csőgyártás fejlesztési elképzeléseiről, feladatairól, helyzetéről. elmondotta többek között, hogy a hazai iparnak vannak ugyan különleges fejlesztési irányai, de előrehaladása az egész világon kialakult fejlődéstől nem tér el. a hazai csőgyártás tervei szorosan kapcsolódnak a párt gépipari határozatához, s ennek alapján változik a gyártmány összetétele. a legnagyobb fogyasztó, az olajbányászat, igényeinek kielégítésére például a következő években elsősorban a magas szilárdságú csövek gyártására rendezkednek be, s fokozzák a ma még nem kielégítő termelést. ugyancsak bővítik, korszerűsítik a mind nagyobb követelményeket támasztó kazáncsőgyártást.

a tanácskozás első előadásában dr. allignander ödön bányamérnök arról beszélt, hogy az olajbányászat a következő években mit vár a csőgyártó ipartól. a tanácskozáson 9 előadás foglalkozik a hazai acélcsőgyártás helyzetével, nagyobb feladatainak végrehajtásával, a gyártástechnológia korszerűsítésével. ezeknek a kérdéseknek a megoldásához három külföldi - csehszlovák, ndk és lengyel - szakember előadása is segítséget nyújt. joseph jeník csehszlovák mérnök például a csőgyárak korszerű technológiájáról tartott előadást, j. hildebrand német mérnök pedig az ndk varrat nélküli acélcsőgyártási tapasztalatairól számolt be, amelyhez hasonló gyártási technológiát a magyar ipar a következő években akar megvalósítani.

a tanácskozás pénteken fejeződik be. /mtl/

...-

12.20/-n

-15-

bb. 33. művészeti előadók országos értekezlete a népművelési intézetben

áe/áe/e cz

1963. október 24.

a népművelési intézetben csütörtökön megkezdődött a művészeti előadók országos értekezlete. a három napig tartó tanácskozás és közművelődés területén dolgozó szakemberek szokásos évi munkaértekezlete, amelyen a művészeti nevelés időszerű tennivalóit vitatják meg. több szakelőadást tartanak a képzőművészeti és zenei oktatás, illetve iskolán kívüli ismeretterjesztés módszertani kérdéseiről, többek között megtárgyalják a megyei karnagyi klubok tevékenységét is. /mti/

bb. 34. benzint töltött öngyújtójába a traktoros - meggyulladt az üzemanyag

vid/se/cz e

1963. október 24.

a bakonszegi új világ termelőszövetkezet raktárában üzemanyagot vételezett verebi józsef 30 éves traktoros. közben a nyitott vödörből teleöntötte öngyújtóját is és nyomban próbálgatni kezdte. a szikrától meggyulladt a benzin, s verebi józsef súlyos égési sebeket szenvedett. a mentők a debreceni bőrklinikára szállították, ahol belehalt sérülésébe. /mti/

bb. 35. öregek napköziotthona nyílt bács megyében

vid/se/e cz

1963. október 24.

bácsbokod községben a helyi tanács két nagy helyiségből álló napközi otthonot rendezett be a falu öregei részére. a régi épület átalakításához és berendezéséhez nagy segítséget nyújtottak a falu termelőszövetkezetek. az otthonban reggeltől estig a munkából kiöregedett, hozzátartozó nélküli idős embereknek biztosítanak ellátást, szórakozási lehetőséget. egyelőre huszan járnak ide. a tervek szerint jövőre harmincra növelik a létszámot. bács megyében egyébként ez az első ilyen jellegű intézmény. /mti/

13.25/-n

-16-

le

bb. 36. négynapos vendégszereplésre somogyba érkezett az st.veit-i osztrák népi együttes

vid/j/e

1963. október 24.

augusztusban az ausztriai st.veitben vendégszerepelt a buzsákiak szocialista kulturáért címmel kitüntetett népi együttese. a látogatás viszonzására csütörtökön buzsákra érkezett az st.veitieknek 34 tagú csoportja. az osztrák népi együttest a község vezetői és a „régli ismerősök”, a tánc-csoport tagjai fogadták és látták vendégül. a vendégek négy napot töltenek a megyében, ez alatt az idő alatt a buzsákiakkal közösen kadarkuton a kaposvári latinka sándor művelődési házban és lengyeltötiben adnak egy-egy egész estét betöltő műsort. az üzenet az alpokból című előadásokon jellegzetes osztrák dalokkal, táncokkal és érdekes népi játékokkal szórakoztatják majd a somogyiakat. /mti/

bb. 37. öt község ármentesítését fejezték be a tarna és a zagyva mentén

vid/sze/e ki

1963. október 24.

a zagyva és a tarna tavaszi áradása óta több mint 230 ezer köbméter föld megmozgatásával állította helyre a megrongált gátszakaszokat a középtiszavidéki vízügyi igazgatóság. a két patak öt községet: tarnaörsöt, tarnazsadányt, nagyfügedet, jászdózsát és jánoshidát veszélyeztette a legnagyobb mértékben, ezért a helyreállításnál a legnagyobb gondot erre a területre fordították. tarnazsadánynál a tarna és a tarnóca között 10 000 köbméter földből keresztgátat emeltek, jászdózsa és jánoshida köré pedig több mint 100 000 köbméter földből építettek szilárd védőfalat. tarnaörsnél fél méter forintnál nagyobb összeget költöttek a gátak helyreállítására, megerősítésére. az eddig legnagyobb veszélynek kitett öt községet olyan védelmi rendszerrel látták el, amely az eddig ismert legnagyobb vízállás szintjétől még fél méter magasságig biztos védelmet nyújt. hatvan és boldog térségében is megerősítették a zagyvaparti töltéseket és rendbehozták a nagyéri, szászberekli ideiglenes gátakat. a teljes helyreállítási munkákat november végére fejezik be. /mti/

13.40/-n

-17-

le

bb. 38. időjárásjelentés

sze/e

1963. október 24.

a meteorológiai intézet jelenté 1963. október 24-én,
csütörtökön délnben:

szép őszi idő

a közép- és nyugat-európa fölött levő anticiklon az elmúlt 24 óra folyamán megerősödött és kiterjedélyesedett. e körül a nagykitérjedésű időjárási hatásközpont körül most az atlanti-óceáni ciklonok hatalmas ivű pályára kényszerülve mozognak, pontosabban kanada partjaitól izlandon és az északi jeges-tengeren át az ural hegység vidékéig. ennek megfelelően az atlanti óceánon és észak-európa legnagyobb részén erősen szeles, csapadékos, változékony az idő. európa többi részein általában csendes, csapadékmentes, reggelenként ködös időjárás található. hazánkban tegnap napközben és ma éjszaka a kárpát-medencéből lassan távozó hidegfront az ország délkeleti felében csaknem mindenütt kiváltott újabb esőket: az eső mennyisége csak kőrös-szakálon és miskolcon érte el a 10 millimétert. a front összefüggő felhőtakarója az északkeleti határmegyékben teljesen, a tiszta vonaláig csak részben korlátozta a napsütést. viszont az ország területének nagyobb részén 6-9 órán át sütött a nap. sok helyen élénk, időnként erős északnyugati szél fujt. a hőmérséklet napközben az északkeleti határmegyékben 10-14, máshol 15-18 fokig emelkedett. ma hajnalban szeszélyes eloszlással plusz 1 és plusz 10 fok között minden hőmérsékleti érték előfordult.

budapesten szerdán a hőmérséklet napi középértéke 12.1 fok volt, a sokévi átlagnál 2.6 fokkal magasabb. ma 12 órakor budapesten a hőmérséklet 14 fok, a tengerszintre átszámított légnyomás 772 milliméter, alig változik.

várható időjárás péntek estig: kisebb felhőátvonulások eső nélkül, mérsékelt keleti, északkeleti szél, reggeli párásság, helyenként köd. az éjszakai lehülés kissé fokozódik. várható leg-alacsonyabb éjszakai hőmérséklet plusz 2 - plusz 6 fok között, a fagyugokban talajmenti fagy. legmagasabb nappali hőmérséklet holnap: 13-16 fok között.

a duna vízállása budapestnél 184 centiméter. /mti/

13.45/-n

-18-

le

bb. 39. kifutott próbaujtára a magyar duna-szakasz első óriás kotróhajója

1/sb/sze/rj vg

1963. október 24.

csütörtökön megkezdte próbaujtát a magyarországi duna-szakasz első óriás kotróhajója. ez a világ egyik legkorszerűbb folyami kotrója, amit a szovjet hajóépítőktől kaptak a folyamszabályozó- és kavicskotró vállalat dolgozói.

a mintegy harmincmillió forint értékű hajó szinte automatikus kavicsgyár, amely óránként 250 köbméter sódert merít ki a duna medréből. ezért a teljesítményért vállaltak garanciát a szovjet hajóépítők, de a magyar szakemberek véleménye szerint könnyen csúrik az óránkénti 280-300 köbméteres termelést is. így tehát ez a hajó egymaga annyi munkát végez, mint két-három régi magyar kotró. a hatalmas új hajó mégis könnyebben kezelhető, mert a kotrómester parancsnoki asztaláról minden berendezés gombnyomással irányítható. a motorok gépterembe be sem léphetnek az emberek, csak amikor a karbantartásra sor kerül saját telefonközpontja, ultrarövidhullámú berendezése van a hajónak és érdekes védőberendezések gondoskodnak a dolgozók zajtalan, kellemes munkakörülményeinek kialakításáról. a többek között a helyiségeket önműködő kazán fűti, amely a kívánt hőmérsékletnek megfelelően meggyújtja vagy kioltja a tüzet és szükség esetén vizet táplál a kazánba.

az új hajó a napokban az üzemszerű munkát is megkezdte, de már nemsokára lesz egyedül a magyar duna-szakaszon, mert a jövő évben még egy nagy kotró szállítanak a szovjet hajóépítők./mti/

..-

bb. 40. az édosz liszt ferenc szimfónikus zenekarának hangversenye

1/ol/tr/rj sr

1963. október 24.

szombaton este az édosz székházban tartja működésének tizedik évfordulója alkalmából jubileumi hangversenyét az édosz liszt ferenc szimfónikus zenekara. a koncerten csér gusztáv vezényel, közreműködik radnay györgy, az operaház tagja, és a nemzetközi zenei verseny díjnyertese petr messiereur csehszlovák hegedűművész./mti/

..-

14.10/-n

-19-

le

bb. 41. jugoszláv kereskedelmi küldöttség budapestben

sze/rj vg

1963. október 24.

radivoj stacic, a jugoszláv külügyi államtitkárság főosztályvezetőjének vezetésével kereskedelmi delegáció érkezett budapestre, hogy tárgyalásokat folytasson a külkereskedelmi minisztériumban az 1964. évi magyar-jugoszláv árucsereforgalomról. a delegációt dr. oblath györgy, a külkereskedelmi minisztérium főosztályvezetője, a magyar delegáció vezetője és tolnai béla kereskedelmi tanácsos fogadták./mti/

--

bb. 42. piacra került a frissen szedett sampinyon-gomba - megállapították a dughagyma árát

i/n/j/j/rj ká

1963. október 24.

a nagyvásártelpre csütörtökön reggel 92 vagon és 179 tehergépkocsi áru érkezett. a vagonszállítmányok így oszlottak meg: 47 vagon étkezési burgonya, 1 vagon fejeskáposzta, 1 vagon kelkáposzta, 2 vagon zöld és fehér paprika, 1 vagon szárazbaba, 1 vagon karfiol, 1 vagon vegyes zöldség, 36 vagon alma, 3 vagon vegyes gyümölcs, 1 vagon tojás és 4 vagon vágott baromfi.

a földművesszövetkezetek budapesti értékesítő vállalata csütörtökön megállapította a friss sampinyon-gomba fogyasztói árát. a buda-hegyvidéki erdőségekben szedett gombát kilónként 28-34 forintért hozták forgalomba. megkezdték a dughagyma árusítását. a makói fajtát kilónként 7 forintért, a zittai és az erfurti fajtát kilónként 8-12 forintért hozták forgalomba./mti/

--

le

14.24/-n

-20-

bb. 43. vasárnap nyílik a 2. miskolci grafikai biennálé - 10 díjjal jutalmazzák a legjobb alkotásokat.

vid/é/rj

1963. október 24.

a miskolci herman ottó muzeum kiállítási termében vasárnap nyílik meg a 2. miskolci grafikai biennálé.

budapestről és az ország más városaiból 51 művész 232 grafikáját, könyvművét, fa- és linóleummetszetét mutatják be a közönségnek. a rendezőbizottság döntése szerint a következő biennálékon egy-egy grafikus gyűjteményes munkáját is kiállítják. az idén - első alkalommal - hincz gyula kossuth-díjas festőművész mutatja be ötven épből álló gyűjteményét.

a 2. miskolci grafikai biennálén szereplő legjobb művek jutalmazására a helyi tanácsok, valamint más intézmények összesen tíz díjat alapítottak, köztük a borsod megyei tanács hatszer forintos nagydíjat. a jutalmakat a vasárnapi megnyitónépszerűsége adják át./mti/

--

14.26/-n

-21-

bb. 44. apró Antal hazaérkezett Moszkvából

k szf/j/e vg

1963. október 24.

Apró Antal, a minisztertanács elnökhelyettese csütörtökön délelőtt hazaérkezett Moszkvából, a Képzési és Végrehajtó Bizottságának 9. üléséről. Fogadására a keleti pályaudvaron megjelent puja Frigyes külügyminiszterhelyettes, Csanádi György, a közlekedés- és postaügyi miniszter első helyettese, Vályi Péter, az országos tervehivatal elnökének első helyettese, György Gyula, Kohó- és Gépipari miniszterhelyettes és Rónai Rudolf közlekedés- és postaügyi miniszterhelyettes. Ott volt N. R. Seleh, a budapesti szovjet nagykövetség követ-tanácsosa. /mti/

...-

le

14.40/-n

-22-

bb 45. Takarékos város lett Tatahánya

vid sze csm ki

1963. október 24.

Tatahánya lakossága az idén csaknem 18 millió forintot tett takarékosra, s így most már 56 és fél millió forint a városban a betétállomány. Ötven százalékkal több, mint az év elején volt. Ezzel Tatahánya is felzárkózott a Takarékos városok sorába. A város minden családjára jut egy betétkönyv, az egy lakosra jutó átlagbetét 1700 forint. /mti/

...-

bb 46. a vetés befejezése után a melyszántásnál segítenek az ipari munkások a hajduságban

vid j csm ká

1963. október 24.

A debreceni üzemekből 120 ipari munkás érkezett szeptemberben a gépállomásokra, hogy mint traktorvezetők segítsék az őszi szántás-vetést a termelőszövetkezetekben. A kenyérgabona elvetése után most megyszerte a melyszántás-hoz irányították át a szántótraktorokat. Az ipari munkások - tekintettel a munka sürgősségére - meghosszabbították tartózkodásukat a mezőgazdaságban, s csak őszi melyszántás befejezése után szállnak le a gépről. /mti/

...-

bb 47. utrakeltek az utolsó fecskék

vid j csm ká

1963. október 24.

Hosszu évtizedek óta nem volt példa arra, hogy a fecskék bevárták volna az októbert szabadságban, ebben az aránylag hűvös időjárású megyében. Az idén számos fecsképar mostanáig hűséges maradt fészékéhez, Nagyecsedén, Tiszalókon és Timár községekben több mint 3 héttel toldották meg „nyaralásukat”, a fecskék. Az újabb lehülés azonban már indulásra készítette a hűséges madarakat. Csütörtökön reggel feltűnő csicsorgással körbe repülték a falut, és elindultak dél felé. /mti/

...-

le

15.45/a

- 23 -

b 48. megkezdődött a keltetés - 250.000 csirkét nevelnek a télen szolnok megye termelőszövetkezetei

vid csm j ká

1963. október 24.

a szolnoki keltetőállomáson csütörtökön megkezdődött az üzem. novemberben és decemberben mintegy 200.000 napos baromfit adnak át a termelőszövetkezeteknek. szolnokról az első keltetésű 20.000 csirkét a vezsenyi tiszamenti tsz kapja meg. Üzemel már a karcagi termelőszövetkezetek közös keltetőállomása is, úgyhogy a megye közös gazdaságai a téli hónapokban összesen 25.000 napos jószágot nevelnek fel. /mti/

--

bb 49. jugoszláv szövetkezeti delegáció érkezett budapestre

1.kz/csm ká

1963. október 24.

Lazar zbucsnovics, a jugoszláv szövetkezetek központi szövetsége elnökhelyettesének vezetésével 4 tagú szövetkezeti delegáció érkezett csütörtökön a magyar fővárosba. a küldöttség tíz napig tartózkodik hazánkban, s tanulmányozza a földművelőszövetkezetek tevékenységét. molnár károly, a szövetség elnökhelyettese, csütörtökön a szövetkezetek országos szövetségének székházában fogadta a jugoszláv vendégeket. /mti/

bb 50. az ndk-ba utazott bartolák mihály, a szövetség elnökhelyettese

1. kz/ csm ká

1963. október 24.

a német fogyasztási szövetkezetek szövetsége a közeli napokban lipcsében rendezi meg v. kongresszusát. hazai földművelőszövetkezetekünk képviselőjében bartolák mihály, a szövetség elnökhelyettese csütörtökön elutazott a német demokratikus köztársaságba. /mti/

--

le

15.50/a

- 24 -

bb 51. ünnepi emlékülés bogdánfy ödön hidrológus születésének 100. évfordulója alkalmából

k sb/sze csm vg

1963. október 24.

a magyar hidrológiai társaság csütörtökön délután a technika házában ünnepi emlékülést tartott bogdánfy ödönnek, a világhíró magyar hidrológus születésének 100. évfordulója alkalmából. a kitűnő tudós a magyarországi árvizek előrejelzésének úttörője, a vízierőhasznosítás kiváló művelője, a magyar hidrológiai társaság alapító titkára, s az 1919-es tanácsköztársaság idején pedig a magyar vízügy irányítója volt. az ünnepi ülésen dr. vitális sándor, a hidrológiai társaság elnöke és dr. lászlóffy woldemár méltatta a nevezetes évfordulót, majd pedig négy bogdánfy érmmel kitüntetett tudós új tudományos eredményének bemutatásával áldozott a kiváló hidrológus emlékének. /mti/

--

bb 52. a zenei versenyek győzteseinek fellépései

1 ol/sze csm -cz

1963. október 24.

a nemzetközi zenei versenyeken díjat nyert művészek a közeli napokban több hangversenyt adnak. mihail homicer szovjet gordonkaművész október 27-én és 28-án ad zenekari hangversenyt a pécsi nemzeti színházban. tsuyoshi tsutsumi 27-én a zeneakadémián közre működik a népművelési intézet kórushangversenyén. a japán gordonkaművésznek ez lesz az utolsó budapesti fellépése, 28-án debrecenben ad szólóestet. a bolgár vonósnégyes a magyar tudományos akadémián ad hangversenyt október 25-én, az esten fellép ronald leonard amerikai gordonkaművész is. ugyancsak pénteken lép dobogóra mező lászló gordonkaművész, a vasas központi művészegyüttese zenekarának hangversenyén a vörös csillag traktorgyár művelődési házában. október 26-án az édosz szimfonikus zenekarának jubileumi hangversenyén, az édosz székházban petr messiereur adja elő mozart d-dur hegedűversenyét. /mti/

--

le

16.10/a

- 25 -

bb 53. a mahart közleményei

k hbj-lm vg

1963. október 24.

a mahart közli, hogy budapestről mohácsra a sirály szárnyashajó október 25-én, míg mohácsról budapestre október 26-án közlekedik utoljára.

x x x

budapest ferencvárosból dömsödre szombatonként 14.30 órakor induló hajó már nem jár.

x x x

budapest ferencvárosból 7 órakor munkaszüneti napokon tassra induló hajó október 27-én közlekedik utoljára./mti/

-. -

bb 54. közlekedési balesetek

1 áe/lm -cz

1963. október 24.

a 19. kerületi vörös hadsereg-utja 195 sz. előtt pataki gyula 50 éves budapesti lakos oldalkocsis motorkerékpárjával elütötte bányai sándor 56 éves budapesti lakost. bányai sándort súlyos sérüléssel szállították a jános kórházba. a balesetet az okozta, hogy a motorkerékpárvezető nem adott elsőbbséget a gyalogosnak.

ugyancsak motorkerékpáros-baleset történt a pestlőrinci marx károly -utca 20 számú ház előtt, ahol mihalovics béla 22 éves budapesti lakos gondatlan vezetés közben a fának ütközött. a motorkerékpárvezető súlyos, de nem életveszélyes sérülést szenvedett, s könnyebben megsérült utasa, végő László 20 éves budapesti lakos is./mti/

-. -

bb 55. „a brazil követség értesíti a közönséget

vg-lm -cz

1963. október 24.

hogy az október 25-én 11 órára tervezett „brazil építőművészet és ipar„ című kiállítás megnyitását elhalasztani kénytelen, tekintettel arra, hogy a kiállítási anyag egyrésze még nem érkezett budapestre. a kiállítás megnyitásáról a követség későbbi időpontban újabb értesítést ad.,/mti/

-. -

16.40/a

- 26 -

le

bb 56. a magyar nemzeti bank közleménye

vg-lm -cz

1963. október 24.

ajándékcsomagok külföldre küldésének engedélyezéséről

magyar állampolgárok külföldi kapcsolataik szélesedése következtében jelentős mennyiségű ajándékcsomag kiküldésére kérnek engedélyt az ország minden részéről a magyar nemzeti bank központjától és egyes ezzel meghatalmazott fiókjaitól.

az engedélyezési eljárás egyszerűsítése és gyorsítása céljából a magyar nemzeti bank felhatalmazást adott valamennyi vidéki és budapesti fiókjának, hogy 1963. évi november hó 1. napjától kezdődően saját hatáskörében engedélyezhetik az ajándéktárgyak kiküldését.

a kiküldhető ajándéktárgyak köre, illetve értéke nem változik.

fentiek szerint tehát a kérelmeket 1963. november 1-től kezdve a magyar nemzeti bank fiókjainál vagy megyei igazgatóságainál lehet benyújtani. az engedélyeket a fiókhintézetek a benyújtó által közölt címre posta útján küldik meg, vagy a kérelmezők személyesen vehetik át.

a bank fiókjai felkészültek, hogy az ajándékok kiküldésének engedélyezését zökkenőmentesen bonyolítsák le./mti/

-. -

bb 58. az ivóvizellátás helyzetéről tanácskozott az egri városi tanács végrehajtóbizottsága

vid sza-lm -cz

1963. október 24.

az egri városi tanács végrehajtóbizottsága csütörtökön a város ivóvizellátásának helyzetéről és annak fejlesztéséről tanácskozott. az ülésen megtárgyalták az utóbbi években feltárt vízellátóhelyek hasznosítására vonatkozó terveket. azt is elhatározták, hogy az öntözővíz-szolgáltatást külön közművesítik és lekapcsolják az ivóvíz-hálózatról.mti/

-. -

17.10/a

- 27 -

le

bb 57. gyártörténeti és régészeti kiállítás nyílt ózdon

vid sze-lm ki

1963. október 24.

a muzeumi hónap rendezvényei során az ózdi liszt ferenc művelődési ház termelében gyártörténeti és régészeti kiállítás nyílt, amelyet a miskolci herman ottó muzeum támogatásával a borsod megyei muzeumok baráti körének ózdi csoportja rendezett.

a kiállításon hét nagyméretű tabló mutatja be az ózdi kohászati üzemek fejlődését alapításától a mai napig. a tablókön egykori fényképek és okiratokról készített fényképmásolatok mutatják be az egyes üzemrészeket, a gyár történetében emlékeztető évszámolókat, így többek között az ózdi munkásoknak kossuth lajoshoz intézett levelét. számos fénykép ismerteti az utóbbi években végzett korszerűsítéseket, így többek között a martin acélmű rekonstrukcióját. a grafikonok a gyár termelésének emelkedéséről, valamint a munkások életének változásáról adnak számot.

a régészeti leletek közül a sporttelep építéskor végzett ásások során előkerült rézkori és kelta-kori leleteket állították ki./mti/

..-

bb 60. kádár jános fogadta a parlament ülésének külföldi vendégeit

vt-lm -cz

1963. október 24.

kádár jános, a forradalmi munkás-paraszt kormány elnöke csütörtökön fogadta az országgyűlés ülésén részvevő külföldi vendégeket: a jugoszláv parlamenti küldöttséget, amely zvonko brkics-nek, a jugoszláv szocialista szövetségi köztársaság szkupstinája alelnökének vezetésével tartózkodik magyarországon, valamint a hazánkban baráti látogatáson levő mangalin dugerszuren-t, a mongol népköztársaság külügyminiszterét.

a szívélyes baráti légkörben lefolyt beszélgetésen résztvett kállai gyula, a minisztertanács elnökhelyettese, vass istvánné, az országgyűlés elnöke, polyák jános, az országgyűlés alelnöke, péter jános külügyminiszter, erdélyi károly külügyminiszterhelyettes és gergely miklós, a külügyminisztérium protokollosztályának vezetője. ugyancsak résztvett a beszélgetésen zsambalin banzar budapesti mongol nagykövet és dr. dusan csalics, jugoszlávia budapesti nagykövete./mti/

..-

le

17.45/a

- 28 -

bb 59. egyetemi aktivaértekezlet debrecenben

vid sze-lm -cz

1963. október 24.

a kisz hajdu-bihar megyei bizottsága csütörtökön debrecenben egyetemi aktiva-értekezletet rendezett a bartók teremben. óvári miklós, az mszmp központi bizottságának póttagja, a központi bizottság tudományos és kulturális osztályának helyettes vezetője az egyetemi ifjuság nevelésének időszerű kérdéséről tartott előadást. az aktiva-értekezleten részt vettek debrecen felsőfoku oktatási intézményeinek vezetői, oktatói és hallgatói./mti/

..-

bb 61. a rendőrség felhívása

-lm -cz

1963. október 24.

a rendőrség kéri, hogy aki 1963. október 10. vagy 11-én az esti órákban a 13. kerület; kresz géza-utca és a viktor hugó utca kereszteződésénél levő nyilvános telefonfülkében felejtette aktatáskáját, amelyben különböző értékek voltak, saját érdekében jelentkezzen a budapesti rendőrfőkapitányság fiatalok és gyermekvédelmi osztályán, budapest 2. kerület romer flóris -utca 8. 1. emelet 108-as számú helyiségben, személyesen vagy telefonon a 150-270, 192-es mellékállomáson./mti/

..-

bb 62. tanácsülés székesfehérvárott

vid sze-lm -cz

1963. október 24.

a székesfehérvári városi tanács székházában csütörtökön az mszmp városi bizottsága és a városi tanács együttes ülést tartott. az ülésen megtárgyalták és elfogadták a város 1964. évi községfejlesztési tervét és a jövő évi költségvetés tervezését./mti-

..-

le

17,50/a

- 29 -

bb 63. zsebkéssel szurkált - őrizetbe vették

sze-lm -cz

1963. október 24.

Serfel Mihály 35 éves segédmunkás budapesti lakos október 23-án délután a lakása közelében levő italboltból hazafelé menet a 10. kerület Jászberényi-úton egy öttagú társasággal összeszólakozott. a társaság egyik tagja zsebkéssel megszurta Serfel Mihályt, akikt a mentők súlyos állapotban kórházba szállítottak. a rendőrség a szurkáló Jakab József 26 éves, 17. kerület; Rákóskert, Pásztor utca 68. szám alatt lakó segédmunkást őrizetbe vette./mti/

bb 64. bács megye teljesítette felemelt gabonavetési tervét

vid sze-lm -cz

1963. október 24.

az ország legnagyobb megyéje, bács-kiskun megye, csütörtökön teljesítette felemelt kenyérgabona-vetési tervét. az eredetileg tervezettnél majdnem 10.000 holddal nagyobb területet, összesen 189 518 holdat vetettek be búzával és rozssal.

a vetés befejeztével a termelőszövetkezeti gazdaságokban most minden erőt a betakarításra összpontosítanak. a közös földeken még több mint 60 000 holdon töretlen a kukorica és helyenként elmaradtak a szárvágással is. a szántótraktoroknak még mintegy 100 000 holdon kell elvégezni a mélyszántást a tavasziak alá./mti/

..-

17.55/ya

- 30 -

bb 67. a magyar nők országos tanácsa

sze-lm -cz

1963. október 24.

csütörtökön találkozót rendezett az 1945-ben megalakult mnds néhány vezetőjével, akik alapítói, létrehozói voltak az mdsz-nek. többek között a következőkről volt szó: a felszabadulás utáni nőmozgalom kialakulása, programja, szervezeti felépítése, az mnds lapjának, az asszonyok-nak megjelenéséről, az első nőnapról és az 1945-ös választásokról. ilyen jellegű találkozót tovább szeretné folytatni majd szélesebb körben a nőtanács./mti/

..-

bb 69. időjárásjelentés

sz csm -cz

1963. október 24.

a meteorológiai intézet jelenti 1963. október 24-én, csütörtökön este :

szép őszi idő

várható időjárás péntek estig: kisebb felhőtvo-
nulások eső nélkül, mérsékelt keleti, északkeleti szél. vár-
ható legmagasabb nappali hőmérséklet pénteken 13-16 fok között.
/mti/

..-

bb 68. külföldi írók a versbarátok körének klubestjén

t ol/sze csm -cz

1963. október 24.

csütörtökön a magvető könyvkiadó és a magyar írók szövetsége Emil Giurgiuca, Ion Horea, Alexandru Capraru román, és Izabella Czermakowa, Roman Karst, Przemyslaw Byszczycki lengyel íróvendégek részvételével versbarát klubestet rendezett.

a baráti összejövetelen jelen volt Fábrián Zoltán, a magyar írók szövetségének prózai szakosztályának titkára, dr. Jólész László, a magvető főszerkesztője, Bihar Sándor, Nyárges András költők, Köves József író és a versbarátok körének számos tagja.

az esten Koczkás Sándor irodalomtörténész mondott be-
vezető előadást, közreműködött Szentpál Monika, Kistényei
Melinda és Horváth Ferenc, a Madách Színház tagja. /mti/

..-

19.35/a

- 10 -

- 11 -

bb 65. országos baromfitenyésztési tapasztalatcsere Lajoskomáromban
vid sze-lm ká 1963. október 24.

a fejér megyei nőtanács, a szövetkezetek fejér megyei központja és a megyei tanács mezőgazdasági osztálya csütörtökön országos baromfitenyésztési tapasztalatcserét rendezett Lajoskomáromban. a tapasztalatcserén mintegy kétszáz baromfitenyésztő gyűlt össze az ország tizenkilenc megyéjéből, hogy tanulmányozzák a Lajoskomáromi háztáji gazdaságokban kialakult baromfitenyésztési módszereket. a tapasztalatcserén a nőtanács országos elnökségének képviselőjében résztvevő fehér Lajosné a magyar nők országos tanácsának osztályvezetője. a Lajoskomáromi baromfitenyésztők háztáji gazdaságukban táptakarmánnyal nevelik a baromfit, s kiváló tojáshozamot érnek el. sokan vannak, akik évente egy-egy tyúk után száz tojásra kötnek szerződést a földművelőszövetkezettel. a tanácskozáson az élelmezésügyi minisztérium és a fejér megyei tanács mezőgazdasági osztályának vezetői követendő példának állították a Lajoskomáromiak kezdeményezését és azt széleskörű elterjesztésre javasolják. megállapították, hogy a háztáji gazdaságokban a new hampshire és a magyar sárga keresztezéséből származó fajta a legalkalmasabb, mert igen jól értékesíti a takarmányt./mti/

-. -

bb 66. „bélyegvisszavágó,, - pénteken nyílik a budapesti osztrák bélyegkiállítás

t kf/sze-lm -cz 1963. október 24.

a 36. magyar bélyegnap alkalmából a magyar bélyeggyűjtők országos szövetsége és az osztrák bélyeggyűjtők szövetsége - a tavaly bécsben tartott magyar bélyegkiállítás viszonzásaként - budapesten rendezett osztrák bélyegkiállítást. a „visszavágón,, a legismertebb osztrák és magyar filatelisták, számszerint negyvenen mutatják be legszebb osztrák bélyeggyűjteményeiket.

a mabeosz népköztársaság uti székházában rendezett osztrák bélyegkiállítás két fővédnöke. kossa istván közlekedés- és postaügyi miniszter és dr. simon kolter, az osztrák köztársaság magyarországi követe csütörtökön este megtekintette a kiállítás anyagát.

a kiállítás pénteken délelőtt nyílik./mti/

-. -

32

148

bb 70. lev ginszburg szovjet gordonkaművész és kentner Lajos zongoraművész,

kol/sze csm -cz 1963. október 24.

a vii. budapesti nemzetközi zenei versenyek zsürijének tagjai, csütörtökön elutaztak magyarországról./mti/

-. -

bb 71. carló maria giulini fellépése a zeneakadémián
t ol/sze csm -cz 1963. október 24.

csütörtökön este a zeneakadémián carlo maria giulini neves római karmester vezényelte a magyar állami hangversenyzenekart. a bartók fesztivál ünnepi koncertjének műsorán beethoven: egmont-nyitány, beethoven: vi. szimfónia és muszorgszkij-ravel: egy kiállítás képei című művek szerepeltek. a műsort a hallgatóság nagy tetszéssel fogadta./mti/

-. -

bb 72. magyar - vietnami baráti találkozók a balaton déli partján

vid sze csm -cz 1963. október 24.

csütörtökön délután és este a vietnami demokratikus köztársaság budapesti nagykövetsége filmvetítéssel egybekötött baráti találkozót rendezett a balatonföldvári textil-munkás üdülő és a balatonlellei május 1 üdülő vendégeivel. a találkozón az üdülőkön kívül mindkét község lakói közül is számosan résztvettek. a filmvetítés előtt nguyen viet, a nagykövetség ideiglenes ügyvivője tartott előadást a köztársaság dolgozóinak életéről, harcáról és az addig elért eredményekről.

pénteken este siófokon, a bányász szakszervezeti üdülőben tartanak hasonló baráti találkozót./mti/

-. -

20.05/a

- 33 -

148

bb 73. a budapesti bolgár kultura

sze csm -cz

1963. október 24.

helyiségében a magyar napilapok és folyóiratok főszerkesztői találkoztak alekszander getman-nal, a blgarszki vojnik című bolgár katonai irodalmi folyóirat főszerkesztőjével. a barátságos hangulatban lefolyt találkozón amelyen részt vett ~~naményi~~ a minisztertanács tájékoztatási hivatalának vezetője és jancso georgiev bolgár nagykövet is, megvitatták a magyar és a bolgár újságok és folyóiratok közötti együttműködés lehetőségeit.

/ mti/

v é g e

l21.50

- 34 -

MTI.

Kiadja a Magyar Távirati Iroda, Budapest, I., Fém utca 6-7. Telefon: 160-490, 360-490

A szerkesztésért és kiadásért a vezérigazgató felel.

parlament

megkezdődött az országgyűlés ülészsaka

t bc/tr vm fm

1963. október 24.

csütörtökön délelőtt összeült az országgyűlés.

az ülésen résztvett dobi istván, a népköztársaság elnökei tanácsának elnöke; kádár jános, a magyar szocialista munkáspárt központi bizottságának első titkára, a forradalmi munkás-paraszt kormány elnöke, biszku béla, fock jeno, kállai gyula, komócsin zoltán, dr. münnich ferenc, római sándor, szirmai istván, az mszmp politikai bizottságának tagjai, valamint a kormány tagjai.

az ülésen jelen voltak az országgyűlés meghívására baráti látogatáson hazánkban tartózkodó jugoszláv parlamenti küldöttség tagjai, élükön zvonko brkics-csel, a jugoszláv szocialista szövetségi köztársaság szkupstinájának alelnökével.

az ülésen résztvett mangölin dugerszuren, a mongol népköztársaság külügyminisztere.

a diplomáciai páholyokban helyet foglalt a budapesti diplomáciai képviseletek számos vezetője és tagja.

az ülést vass istvánné, az országgyűlés elnöke nyitotta meg.

/folyt.köv./

10.55/s

10.56 Zseb

-1-

parlament

/megkezdődött... 1. folyt./- szb

meleg szavakkal köszöntötte a jugoszláv parlamenti küldöttséget és a mongol népköztársaság külügyminiszterét, majd bejelentette, hogy 16 képviselő nyújtott be interpellációt. dr. pesta lászló jegyző ismertette az interpelláló képviselők névsorát és az interpellációk tárgyát, az országgyűlés az elnök javaslatára úgy határozott, hogy az interpellációk elmondására és a válaszadásra szombaton kerül sor.

vass istvänné ezután megemlékezett a közelmúltban elhunyt kaszapovics andrás képviselőről, aki a horthy-korszakban uradalmi cseléd volt, s a felszabadulás után munkájával, a mezőgazdasági termelésben elért eredményeivel országszerte ismert nevet szerzett magának. az országgyűlés jegyzőkönyvében örökitette meg kaszapovics andrás nevét és egyperces néma felállással adózott emlékének.

az elhalálozással baranya megye és pécs megyei jogú város választókerületében megüresedett képviselői helyre papp jános pótképviselőt hívták be.

vass istvänné javaslatára az országgyűlés elfogadta az ülészak tárgysorozatot. a napirend:

1. a népköztársaság elnöki tanácsának beszámolója,
2. a minisztertanács beszámolója az ország gazdasági helyzetéről,
3. a legfelsőbb bíróság elnökének beszámolója,
4. interpellációk.

ezután kiss károly, az elnöki tanács titkára terjesztette elő a magyar népköztársaság elnöki tanácsának beszámolóját.

bevezetőben az elnöki tanács külügyi tevékenységét ismertette, s kiemelte, hogy az elnöki tanács az elmúlt héten megerősítette a részleges atomcsend-egyezményhez történő csatlakozást. bejelentette, hogy miután a szerződés ratifikációs iratainak letétbehelyezése moszkvában, londonban és washingtonban - a kezdeményező három nagyhatalom kormányánál - azóta megtörtént, az elnöki tanács a szerződést október 23-i hatállyal törvényerejű rendelettel kihirdette.

a továbbiakban rámutatott, hogy népköztársaságunk csatlakozását a légtérben, a világűrben és a víz alatt végzett nukleáris fegyverkísérletek betiltásáról kötött szerződéshez minden békeszerető magyar állampolgár örömmel, megnyugvással fogadta. ez a szerződés a nemzetközi békeharc első államközi szerződésben foglalt eredménye.

/folyt.köv./

11.45/s

1150 Zseli

parlament

/megkezdődött... 2. folyt./- szb

- a moszkvában aláírt részleges atomtilalmi egyezményt - folytatta kiss károly - az első jelentős lépésnek tekintjük a békeszerető népek követeléseinek gyakorlati megvalósításában. a háborúk nélküli világ megteremtéséhez még hosszú és nehéz ut vezet. a szocialista tábor világméretű erőfeszítései és eddigi eredményei azonban a béke megvédésével kapcsolatosan reményt keltenek. meggyőződésünk, hogy a béke erőinek már a közeljövőben sikerül újabb eredményeket elérniük.

nemzetközi kapcsolataink szélesedéséről szólva kiss károly beszámolt arról, hogy az elnöki tanács önálló és független államként elismerte az algériai demokratikus és népi köztársaságot, kuwait államot, a jemeni arab köztársaságot, ruanda köztársaságot, a burundi királyságot és ugandát. felvettük a diplomáciai kapcsolatot a dahomey köztársasággal, a kambodzsai királysággal, a laoszi királysággal és a tanganyikai köztársasággal. népköztársaságunk nagykövetség felállítását határozta el algírban, a bolíviai köztársaság fővárosában, la pazban pedig követséget létesítünk. a magyar népköztársaság követségét nagykövetségi rangra emeltük a görög királyságban, a jemeni arab köztársaság és a svájci állam-szövetség viszonylatában. a nepál, a mali, a kambodzsai, a görög és a svájci diplomáciai képviselők vezetői - akik a közelmúltban adták át az elnöki tanács elnökének megbízólevelüket - első ízben kezdték meg hazánkban tevékenységüket nagyköveti rangban.

- diplomáciai kapcsolataink jelentős bővülése mellett tovább szélesedtek kereskedelmi, tudományos és egyéb kapcsolataink a világ szinte minden részével - folytatta kiss károly. ezt bizonyítja, hogy az elnöki tanács 21 nemzetközi szerződés megkötéséhez járult hozzá, illetőleg hét nemzetközi szerződéshez történő csatlakozást határozott el és 21 szerződés kihirdetésében hozott döntést.

- a tanácsok feletti felügyeleti jogkörének gyakorlása közben az elnöki tanács örömmel tapasztalta, hogy különösen a megyei és a járási tanácsok szintjén emelkedett a vezetés színvonala, jelentősen megszilárdult a szocialista törvényesség, erősödtek a tanácsok tömegkapcsolatai.

a rendelet-alkotó munkáról szólva kiss károly egyebek között kiemelte:

/folyt.köv./

11.54/s

1156 Zseli

parlament

/megkezdődött...3.folyt./vm

az elnöki tanács törvényerejű rendeletet fogadott el a tankötelezettségről, az alsófoku, valamint a felsőfoku oktatási intézményekről. e rendeletek további előrelépést jelentenek az iskola-reform megvalósításában, az új szocialista oktatási törvényben meghatározott feladatok végrehajtásában. a tankötelezettségről szóló rendelet alapján hazánk történetében először határoztuk meg 10 évben a tankötelezettség időtartamát s ez már előre mutat a közoktatás további kiszélesítésére, a kötelező középiskolai oktatás felé.

az elnöki tanács titkára ezután méltatta az alsófoku oktatási intézményekkel kapcsolatos törvényerejű rendelet jelentőségét, amely egyebek között a gyakorlati oktatás kérdéseit rendezi. a felsőfoku oktatási intézményekről szóló törvényerejű rendelet a felsőoktatási reform végrehajtásához nyújt hathatós segítséget. állami és társadalmi életünk további demokratizálódásához járult hozzá a társadalmi bíróságokról szóló törvényerejű rendelet, amelynek alapján a száznál több dolgozót foglalkoztató vállalatoknál, állami gazdálkodó szervezeteknél és több földművelésszervezeti szervnél ez év február végéig megválasztották a társadalmi bíróságokat, amelyeknek száma így csaknem megkétszereződött. jelenleg mintegy 3000 társadalmi bíróság működik, s tagjai a dolgozók valamennyi rétegét képviselő megbecsült személyek.

a beszámoló ezután megemlékezett a közkegyelem gyakorlásáról szóló törvényerejű rendeletről és az elnöki tanács kegyelmi ügyek elbírálásával kapcsolatos tevékenységéről. az elnöki tanács az egyéni kegyelmi ügyeket is a humanizmus és a megbocsátás szellemében bírálta el. kiss károly részletesen szólt az ipar, a mezőgazdaság és a kultúra területén dolgozó kiváló munkások, parasztok és értelmiségiek kitüntetéséről, majd az állampolgári ügyek intézéséről szólt.

- a magyar népköztársaság sulyának, tekintélyének növekedését bizonyítja az is, hogy egyre több külföldön tartózkodó honfitársunk kívánja visszaszerezni magyar állampolgárságát. sok szétszórakodt család hosszú évek után kívánja állampolgárságát rendezni, s emelkedik a magyar-és külföldi állampolgárok közötti házasságok száma is. helyt adtunk azok visszahonosítási kérelmeinek, akiket az 1920-as évek végén kezdődött gazdasági válság külföldre kényszerített, s távollétükkal állampolgárságukat elvesztették, de vissza kívánnak térni hazájukba, vagy külföldön magyar állampolgárokként kívánnak tartózkodni.

/folyt.köv./

12.00/s

1203 J. L. L.

-4-

parlament

/megkezdődött.....4.folyt./vm

az országgyűlés a népköztársaság elnöki tanácsának beszámolóját jóváhagyólag tudomásul vette. ugyancsak jóváhagyólag vette tudomásul a legutóbbi ülészakóta alkotott törvényerejű rendeletekről szóló jelentést, amelyet a képviselők az ülészak előtt írásban megkaptak.

ezután focok jeno, az mszmp politikai bizottságának tagja, a minisztertanács elnökhelyettese ismertette a minisztertanács beszámolóját az ország gazdasági helyzetéről.

/ focok jeno beszédét előző kiadásainkon már közöltük. az embargót feloldjuk./

/folyt.köv./

■ 12.03/s

1205 J. L. L.

-5-

parlament

a szerkesztőségek figyelmébe!

szb bs

1963. október 24.

a szerkesztőségek rendelkezésére bocsátjuk a minisztertanács beszámolóját az ország gazdasági helyzetéről, amelyet fock jend elvtárs mond el a mai parlamenti ülésen. a beszédet csak jelzésre lehet felhasználni.

tisztelt országgyűlés!

az ötéves terv harmadik évében járunk. a kormány szükségesnek véli, hogy gazdasági életünkről, gazdaságpolitikánkról, eredményeinkről és gondjainkról, tennivalóinkról beszámoljon az országgyűlésnek és népünknek.

a kormány a gazdasági életet úgy irányítja, hogy minél eredményesebben váltsuk valóra pártunk 8. kongresszusának határozatait. teendőink konkrét programja a népgazdasági terv - hangoztatta bevezetésül fock jend. az ötéves terv végrehajtásának csaknem 3 éves tapasztalata bizonyítja, hogy a célok helyesek, megalapozottak, reálisak. gazdaságvezetési irányelveink helyesek. népgazdaságunk eredményesen fejlődik, gazdasági életünk felfelé ivelőd. az életkörülmények javulnak.

1961-62-ben az ipari termelés - az ötéves terv időarányos részét valamelyest meghaladón - 21.1 százalékkal emelkedett. az 1963. évi terv az előző évhez képest további mintegy 7 százalékos növekedést írt elő. az év eleji nehézségek ellenére is várható, hogy a tervet teljesítjük.

az ipari termelés szerkezete, melynek javítása, korszerűbbé, hazánk sajátosságainak megfelelőbbé tétele gazdaságpolitikánk egyik fontos feladata, lényegében az ötéves terv előírásainak megfelelően változik. iparunk továbbfejlődése szempontjából jelentős eredmény, hogy a vegyipar, a villamosenergia-ipar fejlődése gyorsabb volt, mint amit az ötéves tervben számításba vettünk. ennek megfelelően nőtt részarányuk. különösen előnyös, hogy a vegyiparon belül az átlagosnál is gyorsabban emelkedik a műtrágyák és műanyagok termelése. a gyógyszeripar termelése 1962-ben több mint 90 százalékkal multa felül az 1960. évit.

a kohászat fejlődése viszont nem teljesen kielégítő. a gyártmányok összetételének javítása, a beruházások előkészítése és megvalósítása nem megfelelő. komoly elmaradás van a dunai vasmű hideghengermű beruházásánál. a kohászoknak gyorsítaniuk kell iparáguk fejlődését, hogy jobban elősegíthessék a népgazdaság más ágainak előrehaladását.

/folyt.köv./

8.15/s

830 Lel

-6-

parlament

/fock beszéd... 1. folyt./- szb

az ötéves tervben előirányozottnál gyorsabb volt a gépipar fejlődése. bár a gépipari termelés fejlődésének üteme meghaladja a szocialista ipar termelésének átlagát, a kiemelt gépipari ágazatok termelése nem növekedett megfelelően. az ötéves tervben a gépipari termelés 63-64 százalékos emelkedését irányoztuk elő úgy, hogy a műszergyártást meg kell háromszorozni, a híradástechnikai iparág és a szerszámgépgyártás termelését pedig mintegy kétszeresére kell növelni. e három kiemelt iparág közül csak a híradástechnikai ipar növekedése volt gyorsabb a tervben előírtnál.

a kiemelt iparágak helyzetéről, a megoldandó problémákról külön is szükséges szólni. ez annál is inkább indokolt, mert a problémák már huzamosabb ideje ismertek és többé-kevésbé más iparágakra is jellemzők. a hiányosságokat nem számolják fel elég gyorsan.

ahhoz, hogy a híradástechnikai ipar gyorsan fejlődjék, mint minden iparágban, itt is követelmény a gyártmányfejlesztés gyorsítása. akadályozza a fejlődést, hogy egyes alapvető anyagok és részegységek hazai előállítására még nem megfelelő. a híradástechnikai finomkerámia és üvegipari termékekből, a különböző típusú tranzistorokból, rezgő- és szűrőkristályokból nem gyártunk eleget. a kormány határozatokat hozott új üzemek és laboratóriumok létesítésére, valamint külföldi licencek és gyártóberendezések vásárlására, hogy elmaradásokat rövid időn belül behozhassuk. a híradástechnikai ipar dolgozói használják ki a kormány nyújtotta segítséget és emeljék még magasabbra iparáguk nemzetközileg is elismert műszaki színvonalát.

a műszeriparon belül, - hogy kedvezőbb szerkezet alakuljon ki - az egyes elavult és gazdaságtalan termékek gyártását leállították. ez átmenetileg akadályozta ugyan a termelés növekedését, de feltétele volt a gazdaságos, magas műszaki színvonalú gyártmányok termelése növelésének. a gyártmányfejlesztés kezdeti eredmények biztatóak. ma már olyan új gyártmányokkal jelentkezhettünk a piacon, melyek keresettek, mert korszerűségük és minőségük elismert. az orvosi műszerek és gyógyászati berendezések részaránya az 1958. évi 10.8 százalékról 1962-ben 29.2 százalékra, a laboratóriumi felszerelésekkel és készülékekkel együttes részaránya pedig 15.1 százalékról 34.3 százalékra nőtt.

a gépipari kiemelt ágazatainak fejlesztése közül a szerszámgépgyártás területén mutatkoznak a legnagyobb problémák. a minisztérium irányító munkájának fogyatékoságára mutat, hogy az ismételt figyelmeztetések ellenére, a szerszámgépipar fejlődésének lassúsága hátráltatja népgazdasági sikereinket.

/folyt.köv./

8.21/s

841 Lel

-7-

/focok beszéd... 2. folyt./- szb

a kohó- és gépipari minisztérium a gyártmányfejlesztési tervét nem teljesíti, az új gyártmányok kibocsátása rendkívül vontatott. az új típusok - az előirányzathoz képest - késéssel jelennek meg a piacon. a szerszámgépipar jó néhány világszínvonalon álló, a piacon kelendő gyártmánnyal büszkélkedhet. az iparág tehát képes kiváló termékek gyártására. bízunk benne, hogy a jelenlegi hibák átmenetiek és a műszakiak, a tudósok, a mérnökök és a fizikai dolgozók összefogása, célratörő munkája meghozza a várt eredményt.

hadd mondjak néhány mondatot általában is az ipar műszaki színvonalának kérdéséről. ez népgazdaságunk fejlődésének alapvető ügye.

az ipar műszaki színvonalát a kibocsátott termékek korszerűségén és a gyártás során alkalmazott technológia színvonalán mérjük. bizonyos fejlődés a műszaki színvonalban megállapítható, azonban lényeges előrehaladás a párt és a kormány által kitűzött feladatok végrehajtásában még nem következett be.

a gyártmányfejlesztésre általában az jellemző, hogy már a feladatok kijelölése sem eléggé átgondolt; az új, korszerűbb gyártmányok kifejlesztésének ideje indokolatlanul hosszú; az új gyártmányok bevezetése, a tömeges gyártás elkezdése, az új technológia megvalósítása lassú, a műszaki propaganda-munka nem kielégítő. alacsony a gyártmányfejlesztéssel foglalkozó műszakiak száma. ösztönzési rendszerünk sem elég jó.

az új gyártmányok kidolgozására irányuló kutatásban sok a párhuzamosság. gyakori, hogy azonos, vagy hasonló feladatokat kutat több vállalat és kutatóintézet. vállalatoknál és kutatóintézetekben sok olyan témával is foglalkoznak, amelyeket más baráti országokban már kikísérleteztek. a fölösleges párhuzamosságokat el kell kerülni, biztosítani kell a kutatások összehangolását.

az új gyártmányok konstrukciójának kidolgozásától és elfogadásától a sorozatgyártás megindításáig eltelt idő jelenleg lényegesen hosszabb, mint amennyit a piaci igények változása megenged. a konstrukciót kidolgozó intézetek és a termelő vállalatok között mindezekig nem alakult ki megfelelő munkakapcsolat. a felkészülés a sorozatgyártásra vállalatoknál megengedhetetlenül sok időt igényel.

/folyt.köv./

8.28/s

844 Zolov

/focok-beszéd...../ 3.folyt./s

sok területen találkozunk azzal is, hogy a hosszú ideig tartó, a jelentős anyagi áldozatok árán kidolgozott gyártmányok hasznosítása késik, vagy végleg elsikkad. nem megfelelő az új gyártmányok propagálása sem a külső, sem a belső piacokon.

ha bíráljuk a nem kielégítő gyártmányfejlesztést, ipari minisztériumaink általában a műszaki dolgozók hiányára hivatkoznak. ez a hiány valóban fennáll. azok az intézkedések, amelyeket a kormány az elmúlt időben a műszaki kádereképzés gyorsítására, az iskolába kerülők számának emelésére tett, természetesen csak a későbbi években hozhatnak eredményt. addig is ésszerűen át kell csoportosítani az iparon belül a műszaki kádereket. iparvállalataink a termelést irányító munkahelyeken aránytalanul sok mérnököt, műszaki képzettségű szakembert foglalkoztatnak. ezáltal erőt vonnak el a fejlesztési feladatoktól, holott lehetőségeink és problémáink figyelembevételével sok helyen nem műszaki képesítésű káderek is megfelelnek. ésszerűtlenség és pazarlás, hogy egyes iparágakban a vezetők a kifejezetten közgazdasági - pl. tervosztályvezetői - munkakörökben is mindenáron mérnököket kívánnak alkalmazni. nem állunk jól közgazdasági képzettségű szakemberekben sem. nem kis számban találunk mégis egyetemet végzett közgazdászokat, akik egyszerűbb ügyviteli jellegű munkán dolgoznak. a gazdálkodás megjavítása szakemberekkel újabb tartalékokat tárhat fel mind a műszaki fejlesztés, mind az irányítás javítására.

pártunk kongresszusa utasításainak megfelelően a második ötéves tervben az ipari termelés növekedését kétharmad- részben a termelékenység emelésével kell biztosítanunk. az ipari termelés jelentős sikereként említhetjük meg, hogy a munkások és értelmiségiek munkája nyomán teljesültek a termelékenység emelésére vonatkozó előírások.

az említett problémák ellenére az iparban az ötéves terv első két évében 14 százalékkal nőtt a termelékenység. az ipar egészében tehát a munkatermelékenység tervszerint nőtt, egyes minisztériumok, iparvállalatok azonban nem teljesítették a termelékenységi előirányzatokat. a könnyűipari minisztérium vállalatai a tervben előírt 63 százalékos aránnyal szemben 1960-62-ben 42 százalékot értek el. jelentős volt a fejlődés a nehézipari minisztérium vállalatainál, ahol a termelés növekedéséből a termelékenység emelésével elért arány a terv szerinti 70 százalékkal szemben több mint 80 százalék volt.

/folyt.köv./

8.32/s

847 Zolov

parlament

/fok-beszéd..../ 4.folyt./ s

ebben az évben a termelékenység alakulása a tavalyinál valamelyest kedvezőtlenebb. a népgazdasági terv egész évre a termelékenység 4 százalékos emelésével számolt. figyelembe véve azonban a tél által okozott súlyos nehézségeket, az idén eddig elért 3.7 százalékos növekedés nem lebecsülendő eredmény és egyben azt is mutatja, hogy az ipar vezetőinek jobb szervező munkájával ez évben is teljesíthető a termelékenységi előirányzat.

az elmúlt években az önköltség általában a tervezettnél jobban csökkent. ebben az évben - legalább is az első félévi adatokból ez állapítható meg - az ipar nem teljesíti a tervnek ezt az előirányzatát. az év eleji rendkívüli körülmények leginkább az önköltség alakulására hatottak kedvezőtlenül. ezért a tervezett költség-csökkentési előirányzatok némi korrekciója indokolt. ez azonban nem adhat felmentést az alól a köteleesség alól, hogy minél takarékosabban gazdálkodjunk, s rendkívüli erőfeszítéseket tegyünk a gazdaságosság fokozására.

az ipari termelésben elért sikerekhez jelentősen hozzájárultak a beruházások. az elmúlt két és fél év alatt üzembehelyeztek mintegy napi 1.180 vagon szénttermelő kapacitást. működik a „barátság”, kőolajvezeték, és a magyarországot a szovjetunióval összekötő villamostávvezeték. a két létesítmény a kgst-be tömörült szocialista országok testvéri együttműködésének rendkívül fontos alkotása, amelyek gazdasági életünk egyik fő problémája, az energiahiány enyhítéséhez nyújtanak lényeges segítséget.

az utóbbi években feltárt, számottevő energiaforrás, a földgáz hasznosítására megkezdtek a gázvezetékek kiépítését.

az alapanyaggyártó ipar fejlesztését szolgálta többek között, hogy az acéltermelőkapacitás évi 160.000 tonnával, a hidegen hengerelt acélkapacitás 15.000 tonnával emelkedett. megkezdte termelését a székesfehérvári könnyűfémmű alumíniumhengerműve, amely évi 8.000 tonna alumínium-félkészterméket állíthat elő. a kőbányai könnyűfémmű évi 400 tonna alumínium-félkészterméket gyártó berendezést kapott. a dunai szalmacellulózgyár ez évi üzembehelyezésével az ország cellulóztermelő - kapacitása 22.000 tonnával bővült. két és fél év alatt műtrágyatermelési lehetőségeink mintegy évi 270.000 tonnával bővültek.

/folyt.köv./

8.39/s

-10-

parlament

/fok-beszéd..... 5.folyt./s

a nagy októberi szocialista forradalom évfordulóján - határidő előtt - felavatjuk öt éves tervünk egyik legjelentősebb ipari alkotását, a több mint egy millió tonna cement termelését biztosító dunai cement és mészművet. az országgyűlés előtt is szeretném megmondani, hogy a gyár felépítésében, a német demokratikus köztársaság ifjúságával együttműködve, dicséretre méltó, lelkes munkát végeztek a fiatalok, a kisz által szervezett brigádok. a kisz fennállása óta egyik legkiemelkedőbb politikai sikerét érte el a gyár eredményes patronálásával.

terveinknek megfelelően jelentős beruházásokkal bővült a feldolgozó-ipar kapacitása is, különösen a gyógyszeriparban és a gépiparban. már termelnek vácott a televíziós képcsőgyárban, az esztergomi relégyárban, kecskeméten a reszelőgyárban, szombathelyen a remix új gyáregységében. megemlítem, hogy a könnyűipar kapacitása évi 2.515 tonna pamutfonal, 20.000 tonna farostlemez, 4.200 garnitúra butor termelésével bővült. az élelmiszeriparban üzembehelyezték többek között a békéscsabai konzervgyár és hűtőház új létesítményeit, amelyekkel mintegy 3.200 vagonnal több konzervet és 500 vagonnal több mélyhűtött árut állíthatunk elő.

az ország közvéleményét - érthetően - erősen foglalkoztatja a vidék iparosítása. itt az országgyűlésben is több alkalommal volt már erről szó. mint az előzőekben is látható, az új beruházások telepítésében arra törekszünk, hogy ezt a követelményt teljesítsük. az utóbbi években üzembehelyezett beruházásaink túlnyomó többsége vidéken van.

összefoglalva az eddig mondottakat, iparunk komolyan fejlődött. a végbemenő változások jó irányúak, megfelelnek gazdaságpolitikánknak. gazdasági életünk sokrétűségéből, a feladatok bonyolultságából következik, hogy az egészében kielégítőnek mondható fejlődésen belül negatív jelenségek is mutatkoznak. szocialista gazdasági vezetésünk stílusa azt követeli, hogy eredményeink mellett elsősorban a fejlődésünket gátló, negatív jelenségeket állítsuk reflektorfénybe. így válik könnyebbé felismerésük és megszüntetésük. ezekről azért is szükséges beszélni, mert feladataink még nagyobbak, újszerűbbek és bonyolultabbak lesznek.

/folyt.köv.
8.46/s

-11-

88 Zuli

parlament

/focok beszéd... 6. folyt./- szb

figyelmünket az iparban a műszaki haladás gyorsítására, a termékek korszerűsítésére, minőségük javítására, a leggazdaságosabb gyártmány szerkezet kialakítására összpontosítjuk. ez fontos feltétele a belső szükségletek kielégítésének és az export fokozásának.

tisztelt országgyűlés!

a mezőgazdaságban jelentős változások mentek végbe, az uralkodóvá vált szocialista termelési viszonyok talaján, politikai és gazdasági szervező munkánk, valamint erőforrásaink céltudatos felhasználása alapján a korszerű nagyüzemi gazdálkodás objektív és szubjektív feltételei egyre jobban kialakulnak. megváltozott a falu képe, javultak a termelősövetkezetekbe tömörült parasztság munka- és életfeltételei. a termelősövetkezetek egyre szervezettebben gazdálkodnak. növekszik a parasztság öntudatos fegyelme és munkakészsége. mindennek eredményeként a mezőgazdasági termelés - az elmúlt 3 évi szokatlanul kedvezőtlen időjárási viszonyok ellenére - egyre kielégítőbben biztosította a lakosság élelmiszer ellátását.

a második ötéves terv első két évében a felvásárolt növényi és állati eredetű termékek mennyisége több mint 13 százalékkal növekedett. az idén szeptember végéig mintegy 7 százalékkal több vágóállatot és állati eredetű termékeket vásároltunk fel, mint egy évvel korábban. a mezőgazdaságban elért eredmények a szocialista gazdálkodás fölényét bizonyítják. ezeket jelentősnek kell tekintenünk, annak ellenére, hogy a termelés növekedésének üteme elmaradt a második ötéves terv előirányzatától.

az elmúlt években a tervezettnél többet fordítottunk a mezőgazdasági termelés fejlesztésére, a korszerű szocialista nagyüzemi gazdálkodás anyagi feltételeinek megteremtésére. szilárd meggyőződésünk, hogy ez helyes volt, a helyenként felvetődő ellenkező véleményt képviselő nézetekkel szemben is. határozottan állíthatjuk, hogy a többlet-beruházások nélkül az időjárás okozta károk lényegesen nagyobbak lettek volna. véleményünk szerint a következő években is főleg a mezőgazdaság anyagi-műszaki bázisának erősítésére kell felhasználnunk terven felüli erőforrásainkat. gyorsítjuk az élelmiszeripar korszerűsítését, a kapacitás és a tárolótér bővítését is. ez érdeke mind a városi, mind a falusi lakosságnak, mert így tehetjük biztonságosabbá a mezőgazdasági termelés növelését, a lakosság élelmiszer-ellátását.

1961-ben és 1962-ben a népgazdasági beruházások 17-18 százaléka közvetlenül a mezőgazdaság fejlesztését szolgálta. az ez évi terv előirányzatai szerint a mezőgazdasági beruházások aránya körülbelül 20 százalék lesz. három év alatt mintegy 21 milliárd forintot fordítunk a mezőgazdaság fejlesztésére.

/folyt.köv./

8.55/s

-12-

902 2ml

parlament

/focok beszéd... 7. folyt./- szb

a jelentős beruházások eredményeként évről-évre növekszik a traktorállomány. ez évben már több mint 53 000 traktor áll a mezőgazdaság rendelkezésére. növekszik a kombájnok és a kévekötd aratógépek száma is. az idén a kalászosok vetésterületének mintegy 85 százalékát takarították be géppel és ezzel elértük az ötéves terv végére előírt gépesítési szintet. az aratás ilyen nagyfokú gépesítése a parasztság számára éppen a legnehezebb munkafolyamat megkönnyítését eredményezte.

a kormány szükségesnek tartotta, hogy a tervezettnél nagyobb mértékben növeljük az öntözött területek nagyságát is. így már 1963-ban e terület nagyobb volt, mint amennyit 1965-re terveztünk. a következő években még nagyobb területet öntözünk, hogy tovább függetleníthessük magunkat az időjárástól.

évről-évre növekszik a mezőgazdaság rendelkezésére bocsátott műtrágya, növényvédő és gyomirtószer mennyisége, ezzel is biztonságosabbá válik a termelés és a hozamok növelése.

állami gazdaságaink - amelyeknek gazdálkodását korábban oly sokszor és joggal bíráltuk - az elmúlt években eredményesebben gazdálkodtak. az állami irányító munkában a mezőgazdaság alapvető politikai és gazdasági problémájára, a termelősövetkezetek megszilárdítására, gazdálkodásuk színvonalának jelentős növelésére összpontosíthattuk figyelmünket. a kormány az elmúlt két évben, - többek között a 3.004-es határozatok keretében - úgy fejlesztette a hitelrendszert és a jövedelemelosztás módszereit, hogy azok jobban ösztönözzék az áruértékesítést, segítsék a termelési, és a szociális-kulturális alapok növelését, fokozzák a közvetlen érdekeltséget a közös gazdasági eredményeiben, a gazdaság saját erőforrásból történő fejlesztésében.

a gabona-ellátásról és az őszi mezőgazdasági munkák helyzetéről szólva focok jend hangsúlyozta:

a mezőgazdasági termelés az idén - a múlt évihez képest - előreláthatólag mintegy 4 százalékkal növekszik. ez azonban azt jelenti, hogy alacsonyabb lesz a tervezettnél. különösen a gabonafélék termelésében jelentős az elmaradás. ezért ebben az évben az elmúlt évekénél nagyobb gabona-importra szorulunk. többen felteszik a kérdést: miért kell gabonát importálnunk. erre röviden azt válaszolhatjuk, hogy a felszabadulás előttihez képest mintegy 10 százalékkal nőtt a lakosság száma. ugyanakkor lényegesen kisebb területen termelünk gabonát, összefüggésben azzal, hogy a vetésszerkezet alapján véve kedvezőbb, fokozódott a belterjesség. míg az 1931-40-es évek átlagában a szántóterület 40 százalékán, csaknem 3.9 millió katasztrális holdon termeltünk kenyérgabonát, addig 1961-ben csak 2.2 millió, 1962-ben 2.3 millió katasztrális holdon, a két év átlagában tehát össze szántóterületünknek csak 25.2 százalékán termelt kenyérgabona.

/folyt.köv./

9.00/s

-13-

112 2ml

parlament

/focok beszéd... 8. folyt./- szb

a jobb talajmunka, a több műtrágya, a magasabb hozamu fajták elterjesztése eredményezte, hogy az aszály ellenére is nőtt az átlagtermés. búzából például az 1931-40-es évek 7.9 mázsás katasztrális holdankénti átlagtermésével szemben az idén - a nem végleges adatok szerint - 9 mázsát takarítottak be. a gabona átlagtermése ugyan az elmúlt években nagyobb volt, mint korábban - az átlagtermés emelkedése azonban nem pótolta a vetésterület csökkenése miatti kiesést. eredetileg azzal számoltunk, hogy az átlagtermés növekedésével a gabonaimport megszüntethető. ez azonban eddig nem tudtuk megvalósítani.

az idei - eredetileg tervezettnél nagyobb - behozatalnak más okai is vannak. hibák történtek már a vetésnél is: sok helyen későn, a tervezettnél kisebb területen vetettek. helyenként még az elemi agrotechnikai előírásokat is megsértették. a rendkívül kedvezőtlen időjárás ilyen körülmények között nagyon jelentős károkat okozhatott. a kemény tél, valamint a belvizek és árvizek következtében, kipusztult mintegy 150 000 hold kenyér-gabona és mintegy 190 000 hold árpa-vetés. ennek csak kis részét tudtuk pótolni tavaszi kalászosokkal. átlagtermésünket nagy mértékben csökkentette az aratás előtti, hetekig tartó forróság. mindez arra vezetett, hogy kedvezőtlenül alakult gabonatermésünk eredménye. a szokásosnál nagyobb mértékű gabonavásárlás jelentős terheket ró külkereskedelmünkre, s így egész népgazdaságunkra. ezért a népgazdaság minden területen az eddigieknél nagyobb gondot kell fordítanunk az export-árualapok növelésére.

ahhoz, hogy az idejéhez hasonló gabonaellátási problémák a következő években ne legyenek, a kormány szükségesnek tartja a gabona vetésterületének növelését. el kell érniük, hogy a vetést mindenütt az agrotechnikailag legkedvezőbb időpontban, megfelelő talajelőkészítés után végezzék. gondoskodnunk kell arról is, hogy a gabonafélék terméshozamának növelésére szánt műtrágyát valóban erre a célra használják fel. így az esetleges kedvezőtlen időjárást ellensúlyozhatjuk, s kellő biztonsággal növelhetjük a gabonatermelést. - még rossz időjárás esetén sem szabad megegyeszer előfordulnia annak, hogy olyan nagyarányú gabona-behozatalra szorulójunk, mint ebben az évben. egész népünk érdekében arra hívjuk fel a mezőgazdasági dolgozókat: tekintsék elsőrendű feladatuknak a gabonatermelést, ne kímélik erejüket az ország gabona-ellátásának biztosításáért.

a jövő évi gabonaellátásunk biztosítása is azt követeli, hogy gyorsítsuk meg az időszerű őszi mezőgazdasági munkákat, a betakarítást, a talajelőkészítést, a vetést. a munkák zavartalan menetét gátolja, hogy helyenként nem használják ki megfelelően az erőgépeket, üzemanyag és alkatrész-ellátási problémák adódnak, s hiány van szállítóeszközökben.

/folyt.köv./

9.07/s

915 2ml

-14-

parlament

/focok beszéd... 9. folyt./- szb

mindezek ellenére, - kellő szorgalommal és szilárdabb fegyelemmel, - a munkák időben elvégezhetők, ha minden szinten gondosabb lesz a szervezés, hatékonyabban lépnek fel az akadályok elhárításáért. úgy látjuk, hogy az őszi mezőgazdasági munkák üteme javult. örömmel tapasztaljuk, hogy a gabona-vetésterv teljesítésére vonatkozó kezdeményezés megértésre és követésre talált. bizunk benne, hogy a parasztság szorgalma, s a jobb szervezés meghozza gyümölcsét.

összefoglalva a mezőgazdaságról mondottakat: a kormány úgy itéli meg, hogy helyes volt az elmúlt években a mezőgazdaság fejlesztését célzó, sokoldalú segítség. dolgozó parasztságunk is fokozódó odaadással végezte munkáját. a mezőgazdaság sajátos jellemzője, hogy a fejlesztésre fordított munka és anyagi áldozat nem azonnal, hanem a természeti adottságoktól is függően, későbbi években térül meg.

mindemellett tudatában vagyunk annak, hogy az ötéves terv időszakára előirányzott mezőgazdasági össztermelés mennyisége - jórészt az aszályos esztendőket következtében - a számításba vettől kevesebb lesz. úgy véljük, hogy ha dolgozó parasztságunk növekvő munkaszeretetével, fegyelmével párosul a minisztériumi és helyi vezetés jobb munkája, megvan a lehetőség a mezőgazdasági termelés gyorsabb és biztonságosabb növelésére.

/folyt.köv./

9.12/s

918 2ml

-15-

parlament

/fok- beszéd.../ 10. folyt./s

tisztelt országgyűlés!

közismert, hogy ha egy ország előrehaladását vizsgáljuk, elsősorban a nemzeti jövedelem nagyságát, növekedését, elosztását vesszük szemügyre. a népgazdaság fejlődését visszatükrözi a nemzeti jövedelem alakulása. az ipari és mezőgazdasági termelés alakulása lényegében meghatározza a nemzeti jövedelem nagyságát, növekedését. hazánkban az elmúlt két évben az ipari termelés növekedése gyorsabb volt a tervezettnél, a mezőgazdaságé lassabb, így a nemzeti jövedelem két év alatt csaknem 11 százalékkal nőtt, ez megközelíti az ötéves tervben figyelembe vett ütemet. a nemzeti jövedelem növekedésének üteme tehát kielégítőnek tekinthető; lényegesen gyorsabb, mint a tőkés országoké általában és biztosítja, hogy fejlődésünk lépést tartson a többi szocialista országgal.

a nemzeti jövedelem emelkedése lehetővé teszi, hogy a fogyasztás, és a felhalmozás, a beruházás egyaránt növekedjen. az ötéves terv első két évében a beruházások összege mintegy öt milliárd forinttal meghaladta az eredetileg számításba vett összeget. a beruházásokkal kapcsolatos előkészítő, tervező és kivitelező munkát fejlődés, fokozatos javulás jellemzi. a beruházási tervet azonban gyakran elapróztottan, kisebb, kevésbé fontos beruházásoknál teljesítik túl. ugyanakkor néhány, a népgazdaság fejlesztési arányai szempontjából jelentős beruházás megvalósításának üteme - különféle szervezési okok, hazai és külföldi gépszállítási késedelmek miatt - elmarad a tervezettől.

a lakásépítési tervet 1961-ben és 1962-ben túlteljesítettük. a lakóház-építési idő az előző évek 14-15 hónapos időtartamával szemben 11 hónapra csökkent. változatlanul hosszú azonban az ipari beruházások megvalósításának időtartama. a korábbi évekhez képest javult a beruházások üzembehelyezésének tervszerűsége, de még mindig nem kielégítő.

beruházási és ipartelepítési tevékenységünk fontos része budapest ipari súlyának csökkentése, a vidék fokozottabb iparosítása. intézkedéseink eredményeként budapesten némileg csökkent a foglalkoztatottak aránya. 1960-ban az állami ipar dolgozóinak 45.1 százalékát foglalkoztatták a fővárosban, 1962-ben 44.2 százalékát. a tervek szerint ez az arány az időn tovább javul. a nagyobb beruházásokhoz igényelt létszámnövekedés 84 százaléka vidéken jelentkezik. az iparilag elmaradott megyékre jut ipari beruházásaink több mint 28 százaléka és a létszámnövekedés 52 százaléka.

/folyt.köv./
9.19/s

930 Zuli

-16-

parlament

/fok-beszéd.../ 11. folyt./ s

ennek ellenére a kormány az előrehaladás ütemével elégedetlen. a beruházások előkészítésénél szerzett tapasztalatok azt mutatják, hogy a főváros túlzásfokosságának enyhítésére irányuló követelményeket a vállalatok és az irányító szervek, különféle okokból még mindig nem teszik következetesen magukévá. a vidék iparfejlesztése számunkra nem egyszerűen gazdasági kérdés; ez szocialista fejlődésünk egyik alapkérdése is. a mezőgazdaság fokozatos gépesítésével felszabaduló munkaerő foglalkoztatását, a termelőerők ésszerű területi elhelyezkedését így tudjuk megoldani. az ipartelepítési feladatok világosak, pártunk VIII. kongresszusa ismételten aláhúzta ennek jelentőségét. a határozatok végrehajtására további intézkedések szükségesek, s ehhez jó alapot adnak a már eddig elkészült felmérések, az ugynevezett regionális tervek is. a kormány a közelmúltban újabb határozatokat hozott a területi tervezés továbbfejlesztésére. a megyei pártbizottságok és a tanácsok általában helyes kezdeményezésekkel segítik az ipari elmaradottság megszüntetését, a foglalkoztatottsági problémák csökkentését. több megyében időben gondoskodnak a szakmunkásképzésről, közművesítésről, javaslatokat tesznek a helyi lehetőségek kihasználására. a kezdeményezéseket jobban kell támogatni. a beruházások és a termelési feladatok elosztásánál a vidéket előnyben kell részesíteni budapesttel szemben.

fok jeno ezután az életszínvonal alakulásával foglalkozott. rámutatott: a bérből és fizetésből élők egy főre jutó reáljövedelme 1962-ben - 1960-hoz viszonyítva - 3 százalékkal nőtt. őszintén meg kell mondanunk - mint ahogy erről már több alkalommal szoltunk - hogy eredetileg a reáljövedelmek gyorsabb emelkedésével számoltunk. a jövedelmeket azonban csak olyan mértékben emeljük, ahogy ezt a rendelkezésre álló fogyasztási cikkek mennyisége és összetétele megengedi. így biztosítható, hogy az árueellátás egyre bőségesebb legyen. büszkén mondhatjuk, hogy hazánkban évről-évre javul az ellátás, gazdagodik a választék.

/folyt.köv./

9.19/s

932 Zuli

-17-

parlament

/focok beszéd... 12. folyt./- szb

ebben az évben - terveinknek megfelelően - gyorsabb a realjövödelmek emelkedése. már az év elején több intézkedést hoztunk az életszínvonal emelésére: többek között leszállítottuk egyes fogyasztási cikkek árát, növeltük az özvegyi nyugdíjakat, a fizetett szülési szabadságot, stb. emeltük az átlagbéreket. terveztünk egyéb központi intézkedéseket is az életszínvonal emelésére, s bár ezeket ebben az évben nem tudjuk megvalósítani, a realjövödelmek növekedése a tervnek megfelelően az idén több mint 5 százalék lesz. ezt részben az egyes mezőgazdasági cikkek - főleg a zöldség és gyümölcsfélék - tavalyinál lényegesen alacsonyabb fogyasztói ára és a tervezettnél gyorsabb átlagbéremelkedés teszi lehetővé.

már most bejelenthetem, hogy a központi bizottság javaslataira a kormány a jövő évi népgazdasági tervben előirányozza mindazokat az életszínvonal emelésével kapcsolatos központi intézkedéseket, amelyeket - bár terveztük - ebben az évben nem tudtunk megvalósítani. ennek kapcsán először a máv és a posta dolgozóinak bérét emeljük. a jövő évben lényegesen növeljük a bérből és fizetésből élő kétgyermekes családok családi pótlékát is, sor kerül egyes közalkalmazotti kategóriák bérrendezésére. tovább növeljük azoknak a fizikai dolgozóknak a körét, akik csökkentett munkaidőben dolgoznak.

gazdasági helyzetünk nem ad lehetőséget más dolgozó csoportok bérének emelésére, noha tudjuk, hogy ez - többek között a pedagógusoknál, a kereskedelmi dolgozóknál - indokolt. bízunk azonban abban, hogy ennek feltételeit 1965-re meg tudjuk teremteni.

a parasztság fogyasztásának reálértéke az elmúlt két évben több mint 4 százalékkal nőtt. a paraszti jövedelmeknek egyre nagyobb hányada a készpénzben fizetett munkaegységértékesedés. az idén szeptember végéig a munkaegység-előlegekre kifizetett összeg több mint 20 százalékkal volt magasabb a tavalyinál, a paraszti jövedelmekben a készpénz-bevétel arányának növelése helyes folyamat. ez ösztönöz az árutermelésre s biztonságosabbá teszi a parasztság életkörülményeit.

a lakosság jövedelmeivel összehangban emelkedik a kiskereskedelmi forgalom. az idén háromnegyed év alatt havi átlagban 15 százalékkal több árut adott el a kiskereskedelem, mint 1960-ban. jelenleg a forgalom összetételében az elmúlt évtől eltérő kedvező tendenciák érvényesülnek.

/folyt.köv./

9.30/s

987 Lév

parlament

/focok beszéd... 13. folyt./- szb

lassabbodott a bolti élelmiszerforgalom növekedése, jelentősen nőtt az iparcikkek forgalma. a ruházati forgalom két éve tartó csökkenése megállt, sőt a ruházati cikkekből háromnegyed év alatt több mint 5 százalékkal nagyobb mennyiséget adtak el, mint tavaly az év azonos időszakában.

segíti a lakosság ellátását, a forgalom növekedését az egyre kiterjedtebb áruhitelalkotás és a lakosság körében népszerű rendezéssé vált szezonvégi kiárusítás. a legutóbbi szezonvégi kiárusítás során a lakosság több mint 100 millió forintot takarított meg. hitellelre 1963 első félévében - az előző év azonos időszakához képest - 450 millió forinttal vásároltak többet. ebből 210 millió forint volt a butorvásárlás és 200 millió forint a tartós fogyasztási cikkek /televízió, motorkerékpár, stb./ vásárlásának értéke.

a vásárlási kedv növekedésével együtt általában javult az áruellátás is, bár még sok vonatkozásban nem felel meg teljesen a lakosság igényeinek. viszonylag bőséges volt a gyümölcs és a zöldségellátás. a ruházati cikkek választéka még nem elég gazdag. egyes más iparcikkekből - a bővülő választék ellenére - időszakonként kevés kapható a boltokban.

a lakosság növekvő életszínvonalát mutatja az is, hogy a takarékbetétek - háromnegyed év alatt - 2.9 milliárd forinttal emelkedtek, s megközelítették a 11.7 milliárdot.

tisztelt országgyűlés!

az elmúlt évi kedvezőtlen téli tapasztalatok alapján a lakosságot élénken foglalkoztatja az a kérdés, hogy lesz-e elégszerű tüzelőnk. a kormány a jó téli felkészülés érdekében határozatokat hozott az energiahordozók termelésének fokozására, a tüzelőanyag-importra, az ellátás és a szállítás biztonságának növelésére.

/folyt.köv./

9.35/s

987 Lév

parlament

/focok-beszéd.... / 14. folyt./s

a szénbányászat termelési feladatát 1 millió tonnával emeltük. ebből csaknem 800.000 tonnát szeptember végéig termeltek ki derék bányászaink, részben vasárnapi munkával. arra számítunk, hogy november közepéig a bányások teljesítik a terven felüli feladatot. a külkereskedelem szerződésben már biztosította az előírt szén- és brikett importot. az importáru folyamatosan érkezik. mindenekelőtt a villamosenergiaipar és a közlekedés fűtőanyag igényét kellett megnyugtatóan kielégíteni. fokozatosan megszüntethető minden fennakadás a lakosság tüzelőanyag-ellátásában is, ebben azonban a lakosságnak is segítenie kell. ez év második és harmadik negyedében a belkereskedelem 19 százalékkal több tüzelőt adott el a lakosságnak, mint az előző év azonos időszakában. ennek ellenére több tízezer nem kapták meg megrendelt tüzelőt - jüket, helyenkint sorban állnak az emberek tüzelőért. a vásárlásoknak a szokásosnál kétszer nagyobb emelkedése arra utal, hogy a lakosság egy része az idén - az előző évektől eltérően - egész évi tüzelőanyag-szükségletét a tél beállta előtt igyekszik biztosítani, sőt feleslegesen is tartalékol. ez indokolatlan és nehezíti az ellátást.

az időjárás - egyéb körülményekkel együtt - nehézségeket okozott a szállításban is. a népgazdaság minden területén érezhető, hogy a közlekedés az utóbbi időben nem zavartalan. szállítási feladataink az idén rendkívüliek. az év elején - különböző korlátozások miatt - a szállítás egyrésze elmaradt. így tulajdonképpen április óta a vasúti és a tehergépkocsi közlekedésben a forgalom a szokásos őszi csúcsgazdálkodás szintjén áll. ez különleges intézkedéseket követel a vasutól, a közúti fuvarozástól és a szállítatóktól egyaránt. a kialakult helyzet a szállításban dolgozóktól nagy erőfeszítéseket, odaadó, bátor helytállást követel, s elmondhatjuk, hogy a követelményeknek eleget is tesznek. erre mutat, hogy az év eleje óta felgyűlemlett 3.2 millió tonna áruszállítási elmaradásból már mintegy 2.5 millió tonnát bepótoltak. bízunk abban, hogy a továbbiakban is eleget tesznek feladataiknak.

nagy problémáink vannak az építőipari terv teljesítésében. az év elejei nehézségek, az energiaellátási és szállítási gondok, majd a munkaerőhiány zavarokat okozott a munkában, s ez - párosulva a munkaszervezés, a vezetés, az irányítás fogyatékoságaival - számottevő lemaradáshoz vezetett. ma már nyilvánvaló, hogy az építőipar a lemaradást nem tudja behozni, s így ideál tervét nem teljesíti, annak ellenére, hogy évközben a kormány több intézkedéssel segítette az építőipar segítségére.

/folyt.köv./
9.45/s

-20-

10 - 2m

parlament

/focok-beszéd.... / 15. folyt./s

most mindenekelőtt az szükséges, hogy az erőket a kiemelt és befejezendő építkezésekre koncentrálják. azokra az építkezésekre csoportosítsák át erőket, amelyeknek befejezéséhez a legnagyobb népgazdasági érdekek fűződnek. rendkívül fontos, hogy jól készítsék elő a téli munkahelyeket. a jövő évi lakásépítési terv teljesítésére úgy kell felkészülni, hogy az áthúzódó építkezések készültségi foka minél magasabb legyen. elvárjuk az építőipar vezetőitől, hogy jobb munkaszervezéssel használják ki a rendelkezésükre álló lehetőségeket, minden munkahelyen biztosítsák, hogy a dolgozók fegyelmessé munkájával nagyobb eredményeket érjünk el.

a továbbiakban focok jendő a gazdasági vezetés továbbfejlesztésének feladatai közül az ipar irányításának átszervezéséről szólt. elmondotta, hogy a vállalatok összevonása, a minisztériumok átszervezése általában rendben, kapkodás nélkül valósul meg. érvényesülnek a párt és a kormány irányelvei. ez év első felében az öt ipari minisztérium területén több, mint 410 vállalatot vontak össze és a tervek szerint még mintegy 100 vállalat átszervezésre kerül sor. 1963-ban az átszervezések az iparvállalatok csaknem 70 százalékat érintik.

az 1964. január 1-én végrehajtandó átszervezésekkel a minisztériumi iparban - az építőipar kivételével - az átszervezés lényegében befejeződik. a már átszervezett vállalatoknál fontos feladat az új szervezet kialakítása. ez a feltétele annak, hogy mielőbb megvalósulhasson az átszervezés fő célja: a termelés, a termelőerők valóságos koncentrációja. a vállalatok összevonása csak a munka kezdetét jelenti. a koncentráció, a termelési profilok helyes elhatárolása, a termelés ésszerű specializációja a következő évek tervszerűen megvalósítandó feladata. az ipar, a minisztériumok és a vállalatok vezetői mielőbb használják ki az átszervezés adta lehetőségeket.

ahhoz, hogy az új szervezet eredményesen működhessen, tökéletesíteniünk kell a tervezés, az ösztönzés, a finanszírozás, az elszámolás rendjét. a kormány utasítása alapján az illetékes állami szervek e feladatok megoldásán már dolgoznak. javaslataikat a jövő év első felében terjesztik a kormány elé.

/folyt.köv./

9.50/s

1002 2m

-21-

/focok beszéd... 16. folyt./- szb

tisztelt országgyűlés!

külföldi kapcsolataink további bővítése, népgazdaságunk fejlesztése szempontjából igen nagy jelentőségű, hogy hogyan veszünk részt a nemzetközi munkamegosztásban. gazdasági strukturánkra az a jellemző, hogy a nyersanyagok jelentős részét külföldről kell beszerezni, amiért mindenekelőtt késztermékekkel fizetünk. 1962-ben az ipar árutermelésének mintegy 1/3-a a kivitel céljait szolgálta. egyes iparágakban ez az arány még ennél is nagyobb.

a külkereskedelem általában teljesíti népgazdasági feladatait, munkájával hozzájárul gazdasági fejlődésünkhöz. a gazdasági kapcsolatok bővítésével, az általában színvonalas és megbízható kereskedelmi tevékenységgel hozzájárul az ország nemzetközi elismerésének megalapozásához. ebben az évben a külkereskedelem előreláthatólag teljesíti tervét. különösen jelentősnek tartjuk, hogy az eddig eltelt háromnegyed év alatt, a tőkés piacokra irányuló kivitel tervét több mint 5 százalékkal túlteljesítette.

hazánk 108 országgal tart gazdasági kapcsolatot. a forgalom csaknem 1/3-át a nem szocialista országokkal bonyolítjuk le, ezeken a piacokon különösen bonyolult feladatokat kell külkereskedelmünknek megoldania. a konjunktúra lanyhul, a verseny élesedik, s magával hozza, hogy csak korszerű, kiváló minőségű árukkal tudunk eredményesen, gazdaságosan kereskedni. ezért szükséges, hogy a népgazdaság különböző ágazataiban, mindenekelőtt az iparban, sokkal gondosabban segítsék a külkereskedelmi feladatok megoldását. úgy is mondhatnám, hogy következetesen, gyorsan kell végrehajtani gazdaságpolitikai céljainkat a műszaki fejlesztésben, a minőség javításában, a gyártmányok korszerűsítésében. rugalmasabban kell alkalmazkodni a piacok fokozódó igényeihez. ez feltételezi azt is, hogy a külkereskedelem jól ismerje a piaci követelményeket és gyorsan közvetítse ezeket a termelés számára.

külkereskedelmi forgalmunknak több mint 2/3-át szocialista országok piacain bonyolítjuk le, itt a forgalom növelését, összetételét alapvetően hosszulejártu államközi szerződések határozzák meg. ezért e piacok számunkra nagy biztonságot nyújtanak. tisztában kell lennünk azonban azzal, hogy az államközi szerződések csak a forgalom kereteit határozzák meg és e kereteket valószínűleg csak akkor tölthetjük ki, ha termékeink éppúgy megfelelnek a korszerűség, a minőség követelményeinek, mint más piacokon.

/folyt.köv./

9.55/s

1015 2me

/focok beszéd... 17. folyt./- szb

gazdasági kapcsolataink a szocialista országokkal számunkra egész fejlődésünk szempontjából alapvetőek. országainkat összefűzi a közös ideológia, a proletárinternacionalizmus, s az ennek megfelelő kölcsönös, testvéri segítség. pártunk 8. kongresszusa is hangsúlyozta, hogy népünk erőfeszítései összefonódnak a testvéri országok szocializmust építő munkájával. éppen ezért, miközben maximálisan mozgósítjuk saját erőforrásainkat, erőfeszítéseket teszünk a gazdasági, műszaki és tudományos kapcsolatok elmélyítésére, népgazdasági terveink koordinálására, a termelés hatékonyabb nemzetközi szakosítására. ennek megfelelően messzemenően helyeseljük a kgst-hez tartozó országok kommunista- és munkáspártjai első titkárainak, valamint kormányfőinek legutóbbi moszkvai értekezletén hozott határozatokat. ezek a határozatok véleményünk szerint további reális alapot adnak ahhoz, hogy a kgst keretében megvalósuló együttműködés erősödjék és mind gyümölcsözőbbé váljék. készek vagyunk a határozatok végrehajtásáért következetesen dolgozni.

a szocialista országok közötti gazdasági együttműködés számunkra különösen fontos eredményei közül megemlítem a szovjetunióval kötött egyezményt a timföld és alumínium feldolgozásában. a csehszlovák szocialista köztársasággal meggyeztünk a dunai vízierőmű-rendszer építéséről. együttműködünk a kgst országok többségével a szovjetunió egyik nagy foszforit-lelőhelyének kiaknázásában, mely a részvevő országok műtrágya szükségletének jobb kielégítését szolgálja. a jövő évben megkezdí működését a kgst országok nemzetközi együttműködési bankja. megszervezték és már dolgozik a nemzetközi szabványügyi intézet. lassan egy éve már, hogy a kgst országok egyrésze összekapcsolta a villamosenergetikai-hálózatát. mindenki előtt nyilvánvaló, hogy ez az összes részvevő országok számára előnyt jelent, de különösen ki szeretném hangsúlyozni jelentőségét a magyar népgazdaság biztonságosabb fejlesztése szempontjából.

örülünk ezeknek az eredményeknek. az a véleményünk, hogy minden kgst országnak előnyös, ha minél több közös vállalkozást tudunk létrehozni. a moszkvai határozatok szellemében úgy kell távlati népgazdasági terveinket összehangolni, legégetőbb problémáink megoldására az erőket összpontosítani, hogy az minden részvevő ország népgazdaságának gyorsabb fejlődését eredményezze. meg vagyunk arról győződve, hogy - mint eddig is - a közös nagy beruházások, közös nagy vállalatok nem sértik, hanem erősítik minden részvevő ország szuverenitását és növelik nemzetközi tekintélyét.

/folyt.köv./

10.01/s

1016 2me

parlament

/föck-beszéd...../ 18.folyt./s

bizonyos előrehaladást értünk el a termelés szakosításában és az együttműködésben a gépgyártás, a vegyipar és a vaskohászat területén. az eredmények ellenére megállapítható, hogy még csak az első lépéseket tettük meg a szocialista nemzetközi munkamegosztás fejlesztésében.

az a feladatunk, hogy a már elfogadott ajánlásokat következetesen vegyük figyelembe népgazdasági terveink kidolgozásánál. az önként vállalt kötelezettségeket maradéktalanul és gyorsan teljesítsük. lépünk fel minden, az együttműködés fejlődését gátló, szűk látókörű szemlélet és tevékenység ellen, mert ezek végső fokon népgazdaságunk fejlődését akadályozzák. keressünk újabb és újabb lehetőségeket a szocialista országok közötti kétoldalu és többoldalu nemzetközi együttműködés fejlesztésére, legyünk kezdeményezők a munkamegosztás elmélyítésében.

a párt- és kormánydelegáció ideai szovjetunióbeli látogatása, kádár elvtársnak lengyelországban gomulka elvtárssal, jugoszláviában tito elvtárssal és csehszlovákiában novotny elvtárssal folytatott megbeszélései igen hasznosnak bizonyultak a népeink közötti barátság elmélyítésében, a politikai, gazdasági együttműködés újabb lehetőségeinek feltárásában. kötelességünknek tartjuk, hogy e tárgyalásokon, megbeszéléseken kialakított közös állásfoglalások gyakorlati megvalósításáért, mindenütt meggyőződjünk, hogy a szocialista országok közötti gazdasági együttműködés fokozása győzelmünk fontos tényezője, a kapitalizmussal folytatott békés gazdasági versenyben.

tisztelt országgyűlés! képviselőtársaim!

az 1963-as évből már nem sok van hátra, de még sokat tehetünk és kell is tennünk azért, hogy az évet sikeresen zárjuk és kedvező kilátású alapot hozunk létre a jövő évi munkához. arra van szükség, hogy minden kapkodás nélkül, céltudatosan, a népgazdaság alapvető érdekeit szem előtt tartva szervezzük a munkát. a terveket azokban a területeken teljesítsük túl, ahol az a legkedvezőbb gazdasági eredményekkel jár. fokozni kell az erőfeszítéseket, hogy az exporttervek a népgazdaság számára legelőnyösebben váljanak valóra. a gépipar irányított és dolgozóit kiváltképpen nagy felelősség terheli az export előirányzatok minél jobb teljesítésében. nagyobb gondot kell fordítani a termékek minőségének javítására.

/folyt.köv./
10.08/8

102 1203

-24-

parlament

/föck-beszéd..../ 19.folyt./s

el kell érni, hogy a munka termelékenysége tovább emelkedjék, a terv előírása maradéktalanul teljesüljön. tegyük hatékony intézkedéseket az önköltség csökkentésére, hogy minél jobban megközelítsük az előirányzottat.

az ipar vezetői gondosan tervezzék meg és alaposan készítsék elő a jövő évi feladatokat teljesítését. érjük el, hogy a termelés töretlenül tovább emelkedjék és fokozódjék gazaságossága. sokoldalú intézkedéssel gondoskodjunk a munka termelékenységének növeléséről és a termelési költségek csökkentéséről. legyen az eddiginél következetesebb és gyorsabb a műszaki színvonal emelése. a technika és technológia fejlesztésével javítsuk a termékek minőségét. a minőség ellenőrzésével foglalkozók munkáját is jobbat, egyértelműbbé, szigorubbá és szervezettebbé kell tenni.

a mezőgazdaságban fokozni kell az őszi munkák szervezetségét. biztosítani kell, hogy a rendelkezésre álló munkaerőt és időt, az anyagi és műszaki alapokat az eddiginél sokkal hatékonyabban használják ki. céltudatosabban kell munkálkodni, hogy a mezőgazdaság számára juttatott beruházások - a több és korszerűbb gép, a több vegyianyag, műtrágya, növényvédő és gyomirtószer, az újonnan épített üzemi épületek és öntözőberendezések - a népgazdaság számára a legnagyobb eredményeket hozzák. növelni kell a szakképzettséget, a tudomány eredményeit jobban kell hasznosítani a termelésben. gondoskodni kell az agrotechnikai előírások szigorú betartásáról. a mezőgazdaságot irányító apparátusok dolgozói tartózkodjanak többen közvetlenül a helyszínen, ott, ahol a legjobban tudnak segíteni. a mezőgazdasági termelés programjának megvalósításáért következetesebben kell támaszkodni a mezőgazdasági dolgozók munkakészségére, lendületére és fegyelmére.

a népgazdaság szinte minden területén számottevőek a tennivalók, hogy eredményesebb legyen a külkereskedelem munkája. a termékekkel foglalkozó dolgozóknak a külkereskedelem dolgozóival együttműködve sokat kell tenniük a külkereskedelmi forgalom növeléséért, az egyensúly biztosításáért. nagyobb figyelmet kell fordítani a kiviteli tervek teljesítésére, a piac kívánalmainak megfelelő, fokozódó gazdaságosságot biztosító termékekből. a szállítási határidőket és feltételeket, a minőségi előírásokat következetesebben kell betartani. egyértelműen meg kell mondani, hogy külkereskedelmünk egyensúlyának biztosítása népgazdaságunk alapvető kérdése, arányos fejlődésünk fő feltétele. hazánk nemzetközi szerepének növekedése azáltal a kézzelfogható eredménnyel jár, hogy külkereskedelmi lehetőségeink bővülnek. ezt ki kell használnunk és bővítenünk kell piacainkat. fokozódó részvételünk a nemzetközi munkamegosztásban gazdagítja népünk életét.

/folyt.köv./

10.15/8

10 18 1203

-25-

/focok beszéd... 20. folyt./- szb

jövő évi tervünk elkészítésénél számolnunk kell az ideai tapasztalatokkal. figyelembe kell venni az építőipar, a közlekedés rendkívüli helyzetét, a fokozottabb gabona-import következtében előállott többlet-terheket. továbbra is biztosítanunk kell a népgazdaság arányos fejlődését, a mezőgazdaságban ráadásul mintegy 7-8 százalékkal emelhető, a mezőgazdaságban ráadásul körülbelül 5-6 százalékos termelésnövekedéssel számolhatunk. a népgazdaság fejlesztésének 1964. évi terve rövidesen elkészül és a dolgozók megbeszélhetik a feladatokat a munkahelyeken, az üzemekben. meg vagyunk győződve, hogy a tudomány emberei, az értelmiségiek a fizikai munkát végzők megértik a gondokat, felismerik a feladatokat, s mindent elkövetnek, hogy az eddiginél is szorosabb egységben, a jövőben is megvalósíthassuk céljainkat.

ebben az évben, mikor váratlan nehézségekkel találtuk magunkat szemben, a társadalmi összefogás, egymás támogatása, az erők koncentrálása segített át bennünket a legnagyobb akadályokon. e helyről ismét köszönetet mondok bányászainknak, katonáinknak, fiataljainknak az odaadó, lelkes és fegyelmezett segítségért. köszönet illet mindenkit, aki nem kímélte erejét, hogy az előállott rendkívüli helyzet megoldásában, a szokatlanul zord tél okozta károk felszámolásában segítsen. munkásosztályunk fokozódó szocialista öntudata, növekvő szakképzettsége, egyre szilárdabb munkafegyelme, a szocialista munkabrigádok lelkes, példamutató tevékenysége, egész dolgozó népünk munkaszeretete, a társadalmi erők növekvő aktivitása bizalommal tölt el bennünket. meg vagyunk győződve, hogy munkánk nyomán az eredmények nem maradnak el, s közelebb kerülünk célunkhoz, az emberiség ragyogó holnapjának megvalósításához, a szocialista társadalom teljes felépítéséhez.

második ötéves tervünk végrehajtása sikeresen halad előre, bár utunkon nem kis számban akadnak nehézségek. ezek azonban nem leküzdhetetlenek. dolgozó népünk szorgalma, szakértelme, alkotó ereje, a szocializmus ügyébe vetett hite és lelkesedése biztosítja ennek. további fejlődésünk kulcsa: javítani a munkát minden szinten. a vezetés legyen körültekintőbb, előrelátóbb, következetesebb. használja ki jobban a szocialista rendszer erőforrásait és előnyeit, s ehhez vegye figyelembe a legjobb szakértők véleményét, állásfoglalását. legyen a vezetés módszere még demokratikusabb. munkásosztályunk, parasztságunk, értelmiségünk alkotó munkája legyen igényesebb, felelősségteljesebb és fegyelmezettebb. ha így dolgozunk gyorsabban fejlődik, korszerűsödik a magyar népgazdaság, előbb teljesülnek a népjólét növelését célzó tervekünk.

tisztelt országgyűlés!

kérem a kormány jelentésének tudomásul vételét.

x x x

p ó t l á s:

----- a focok beszéd harmadik folytatása második bekezdésének utolsó mondata helyesen a következő:

a szakemberekkel való gazdálkodás megjavítása újabb tartalékokat tárhat fel mind a műszaki fejlesztés, mind az irányítás javítására.

x x x

a focok beszéd 15. folytatás második bekezdése helyesen a következő:

a továbbiakban focok jendő a gazdasági vezetés továbbfejlesztésének feladatai közül az ipar irányításának átszervezéséről szólt. ezzel azt kívánjuk elérni, hogy a jelenleginél kedvezőbb szervezeti feltételek jöjjenek létre a vállalatoknál a műszaki fejlesztés gyorsítására, a magas színvonalú technika és technológia alkalmazására, a korszerű, jóminőségű termékek gazdaságos előállítására. mindenekelőtt tehát a termelés szervezését, a termelést közvetlenül irányító vállalati vezetés munkáját kívánjuk javítani, intézkedéseinkkel korszerűen szervezett és vezetett nagyvállalatokat kívánunk megteremteni. a vállalatok szervezetének továbbfejlesztése mellett változik az ipar felső irányítása, a minisztériumi vezetés is. a minisztériumok a továbbiakban az eddiginél sokkal hatékonyabban foglalkozhatnak az ipar legfőbb kérdéseivel, megalapozott, távlati fejlesztési elgondolásra építve irányíthatják a vállalatokat.

az átszervezés a lehetőségek sokoldalú mérlegelését, a különböző szervezeti formák alkalmazását, a leghatékonyabb megoldások kiválasztását kívánta meg. a vállalatok összevonása nem öncél, nem mindenáron megvalósítandó feladat. csak akkor hajtandó végre, ha a változtatás gazdasági előnyökkel jár, megteremti a gazdaságosabb termelés feltételeit. az átszervezést úgy kell végrehajtani, hogy az egyetlen területen se zavarja a termelés és irányítás napi feladatainak megoldását, sőt mielőbb járuljon hozzá a fejlődés meggyorsításához.

x x x

a focok-beszéd 17. folytatása első bekezdése helyesen:

gazdasági kapcsolataink a szocialista országokkal számunkra egész fejlődésünk szempontjából alapvetőek. saját tapasztalataink alapján vagyunk arról meggyőződve, hogy népgazdaságunk szocialista fejlődése csak a testvéri országokkal együttműködésben mehet végbe. országainkat...

x x x

parlament

/ pótlás.../ 1. folyt. szb

a fock-beszéd 18. folytatása utolsó bekezdésének utolsó mondata után kérjük beírni:

... javítására, biztosítani kell, hogy termékeink javuló minősége, korszerűsége, a célszerűségnek és a fogyasztók igényeinek jobban megfelelő csomagolása, egyre nagyobb megbecsülést szerezzenek számunkra. el kell érni, ...

x x x

10.39/s

losi Zsuzs

-28-

parlament

/ megkezdődött...../ 5. folyt. s

fock Jenő nagy tapssal fogadott beszéde után szünet következett, majd dr. Beresztóczy Miklósnak, az országgyűlés alelnökének elnöklésével folytatódott a tanácskozás.

a minisztertanács beszámolója feletti vitában elsőként Bondor József budapesti képviselő szólalt fel. a fővárosi lakásépítkezések eredményeivel, nehézségeivel és problémáival foglalkozott. elmondta, hogy budapest lakossága nagy figyelemmel kíséri az építők munkáját, s észrevételeivel, javaslataival számottevő segítséget is nyújt a munkák minőségének javításához.

- az elmúlt időszakban jelentős eredményeket értünk el a lakások felszereltségének, kulturáltságának növelésében. erről tanuskodik egyebek között az, hogy míg az eredeti tervek szerint az új otthonok 60 százalékát kellett beépített szekrényekkel ellátni, addig a végrehajtás során ez az arány 86.7 százalékra emelkedett. beépített konyhát az új lakások 66.9 százaléka kap - a terv-előírás 45 százalék - s a lakások 81.7 százaléka központi fűtéssel, illetőleg távfűtéssel épül. némileg csökken a minőségi panaszok száma, s a modern lakásépítkezések terén tett jelentős előrelépésnek tekinthetjük azt is, hogy az összes új alközpületek 30 százaléka ötemeletes, vagy annál magasabb.

- a nem lebecsülhető sikerek, eredmények mellett azonban bőven akadnak súlyos gondok, nehézségek is. az év hátralévő részében például a budapesti építőknek körülbelül háromezer lakást kellene átadniuk, s bizony a kilátások szerint ebből néhány száz „átcsuszik”, a jövő évre. fel kell figyelni arra is, hogy az idén megkezdett, 1964-ben befejeződő lakásépítkezések készütségi foka jóval alacsonyabb a tervezettnél, s ha ezen nem segítünk időben, veszélyeztethetjük a következő évi program végrehajtását. igaz, az időjárás, az időnkénti anyaghiány, a fel-felbukkanó szállítási gondok nagy szerepet játszottak a lemaradásban - de nem hunyhatunk szemet afelett, hogy építőiparunk technikai színvonala, gépesítettségi foka változatlanul alacsony. a második öt éves terv időszakában az új otthonok 49 százaléka ugyan nagyblokkos eljárással épül, a paneles építkezési módszert - amely a legkorszerűbbek közé tartozik - azonban mindössze 3.5 százaléknál alkalmazzuk, az arányt a paneles eljárás javára feltétlenül nagymértékben javítanunk kell.

/folyt. köv.
14.11/s

- 29 -

fl

/megkezdődött.... 6.folyt./-szb.

bondor józsef ezután a harmadik ötéves terv lakásépítési programja előkészítésének fontosságára hívta fel a figyelmet. az illetékeseknek már most meg kell kezdeniük a tárgyalásokat új házigyárak létesítéséről, s időben hozzá kell látni az új lakótelepek terveinek összeállításához. napirendre kell tűzni a felvonókat gyártó vállalat fejlesztését, a műanyagok alkalmazásának eddiginél alaposabb kimunkálását és a szakipari munkafolyamatok gépesítését is.

- meggyőződésem, hogy a következő esztendő lakásépítési feladatai megoldhatók. terveink teljesítéséhez azonban az építőipar dolgozóinak odaadó munkája, a gépesítésben, a jobb szervezésben és az új eljárások alkalmazásában rejlő lehetőségek messzemenő kihasználása szükséges - fejezte be felszólalását bondor józsef.

nagy lajos, bács-kiskun megye képviselője felszólalásában a mezőgazdaság, ezen belül elsősorban a gyümölcs- és szőlőtermesztés néhány problémájával foglalkozott. járásában, a kiskörösi járásban a mezőgazdasági termelés értékének csaknem 80 százalékát a szőlő- és gyümölcs-kultúrák adják, de nagy szerepük van ezeknek a természeti ágaknak az egész megyében. jelentőségük a következő években még tovább növekszik, mert megkezdődött a futóhomok nagyarányú hasznosítása, hogy mielőbb „aranyhomokká”, alakuljon. eddig az ötéves tervben előirányzott telepítési program egyharmadát valósították meg, az idei őszőlő azonban évente 10 000 holddal növelik az ültetvények területét.

bács-kiskun megye termelő- és szakszövetkezeteit, dolgozó parasztságát erősen foglalkoztatja a szőlő- és gyümölcsstermesztés néhány, ma még megoldatlan kérdése. már magát a szakszerű telepítést is nehezíti az a körülmény, hogy kevés a talaj tápanyagát növelő szervesanyag. ezt részben pótolni lehetne úgy tőzeggel, de ehhez kétszeresére kellene - és lehetne is - bővíteni a keleti tőzégbányát. traktor és munkagép is több kellene az ültetvények ki-elégítő, nagyüzemi műveléséhez, a legfőbb probléma azonban a termés megérése után jelentkezik.

a duna-tisza közén az idén is jó a gyümölcs-és szőlőtermés, pedig a nyárvégi nagy esők mintegy 20 százalékkal csökkentették az előzőleg várt hozamokat. a szállítás és tárolás viszont még ennél a kisebb mennyiségnél is komolyabb gondokat okozott. a termelő-és szakszövetkezetek, a felvásárló szervek és a pincegazdaságok még a jelenlegi termékek megfelelő tárolására, betakarítás utáni szakszerű kezelésére sincsenek felkészülve, a következő években pedig még újabb ezer és ezer holdakon fordulnak termőre az ültetvények. a második, majd a harmadik ötéves terv nagyszabású gyümölcs-és szőlőtermesztési programja csak akkor teljesíthető sikeresen - mondotta befejezésül nagy lajos képviselő - ha időben gondoskodunk a szükséges járulékos beruházások megvalósításáról is.

/folyt.köv./

-30-

14.21/s

/megkezdődött....7.folyt./vm

dr. bartha tibor képviselő, református püspök az elnöki tanács beszámolójának a moszkvai részleges atom-tilalmi egyezményt érintő részével foglalkozott. hangoztatta, hogy az egyezményhez való csatlakozás népünk egyértelmű helyeslését és határozott akaratát fejezi ki. ma már az emberek megtanultak globálisan, tehát a globusz, a földkerekség arányaiban gondolkodni. tudják értékelni a 17 esztendő békeharca konkrét eredményét; az atomcsend-egyezményt. ebből az eredményből konzekvenciákat vonnak le.

az első következtetés: a részleges atomcsend-egyezmény megkötése döntő bizonyíték arra, hogy a fegyvermentes világ reménye valóra válhatik, a béke biztosításáért folytatott küzdelemnek van eredménye, értelme. a második következtetés: miután az atomcsend-egyezmény a béketábor erőfeszítéseinek gyümölcse, a szocialista világ rendje iránti bizalom és hála elmélyül. harmadszor: egyre nyilvánvalóbb, hogy a béketábor támogatásának és erősítésének leghatható sabb módja, ha ki-ki a maga munkahelyén teljes odaadással helytáll.

a felszólaló a továbbiakban hangsúlyozta, hogy az atom-katasztrófa elhárításáért folytatott küzdelemben népünk teljesen egységes. a magyarországi református egyház és a többi egyház egyaránt a béke biztosítására hív fel minden jóakaratu embert. a magyar protestantizmus egyházai erejükhez képest igyekeztek tövön-nyelven is résztvenni a béke biztosításáért folytatott világméretű harcban, amire a nemzetközi egyházi élet fórumain is alkalmuk nyílt.

a felszólaló a továbbiakban azt a hatalmas arányú felvilágosító, nevelőmunkát értékelte, amellyel a béke erői az emberiség nagykorosodásáért, az erkölcsi tudat színvonalának emeléséért fáradoznak. az emberiségnek - mondotta - meg kell tanulnia a békés egymás mellettélést. így alakulhat ki az általános és teljes leszerelés, a fegyvermentes világ atmoszférája, az a világméretű vélemény, amelyet a legutóbbi moszkvai béke világtanács sűrűsített. az egyesült államok szenátusának a moszkvai atomcsend-egyezmény ratifikációjáról rendezett vitájában már jól megfigyelhetjük a közvélemény nyomásának az érvényesülését. a politikusok mindinkább számolni kénytelenek ezzel a hatalommal.

- amikor a béketábor és különösen a béke-világtanács több mint másfél évtizedes tanító- nevelő munkájára hálással gondolunk, - mondotta befejezésül - jólesik tudni azt, hogy népköztársaságunk, népünk kiveszi részét ebből a munkából.

/folyt.köv.

-31-

14.47/s

/megkezdődött... 10 folyt./- szb

- az építésügyi minisztérium kivitelező építőipara - mondotta többek között - a gyakran szinte elháríthatatlan nehézségek ellenére, háromnegyed év alatt az éves terv 66 százalékát teljesítette. a háromnegyedévi termelési érték 6 százalékkal magasabb volt, mint 1962 hasonló időszakában. a tervteljesítést azonban gátolta, hogy kedvezőtlenül alakult a munkaerő-helyzet, akadozott az anyagellátás és a szállítás, egyes esetekben késedelmesen készültek el a tervek és nem voltak eléggé szervezettek az építkezések. az építkezéseken az egyes munkahelyek előkészítése gyakran még hiányos. az első félévben az ismeretes nehéz körülményeken kívül az építőipari vállalatok irányító munkájának gyengesége is megmutatkozott. ezért az építőipar felső irányításának átszervezése után egyik legfontosabb feladat a vállalatok vezetésének megszilárdítása, a kulturáltabb irányítómunka megszervezése.

az építőipar munkaerő-helyzetéről szólva a miniszter elmondotta, hogy a megnövekedett feladatokhoz szükséges létszámot nem tudták biztosítani, sőt a harmadik negyedév végén a tényleges munkáslétszám több mint háromezreddel volt alacsonyabb, mint az előző év hasonló időszakában. a minisztérium több módon igyekezett segíteni. intézkedett, hogy színvonalasabban szervezzék meg a munkát, csökkenték a veszteségidőket, szilárduljon a munkafegyelmem. segítséget jelentettek az önkéntes hétvégi és vasárnapi műszakok. ezeken az építőipari dolgozók dolgozók 40-50 százaléka vett részt. értékes támogatást nyújtottak a fiatalok és más iparágak dolgozóira is.

a miniszter elmondotta, hogy az első háromnegyedévben különféle épületszerelvények, csőfészeségek, kábelek és más tartozékok hiánya helyenként nehézségeket okozott. cement, mész, téglák, cserép, ipari kő, beton és a vasbeton termékek a szállítási zavarok miatt nem érkeztek meg egyes esetekben kellő időben az építkezésekhez. a legszükségesebb anyagok szállítását azonban általában operatív jellegű beavatkozással nagyrészt sikerült megoldani.

a miniszter köszönetet mondott az építőmunkások tízezreinek, a műszaki dolgozóknak és mindazoknak, akik áldozatos munkájukkal segítettek áthidalni a legnagyobb nehézségeket.

ezután elmondotta, hogy az állami építőiparban dolgozók jelenlegi létszáma és a szállítási kapacitás a 4. negyedévben 15 százalékkal több munka végzését teszi lehetővé, mint a múlt év azonos időszakában.

/folyt.köv./

-34-

15.32/s

/megkezdődött... 11. folyt./- szb

mindez azonban nem elegendő ahhoz, hogy az építőipar teljes egészében teljesítse idei tervét; a számítások szerint az 1963-as tervet 94 százalékra teljesíti az iparág. a rendkívüli nehézségek és a tavalyihoz képest nagyjából változatlan létszám ellenére még így is 7 százalékkal több építési feladatot végez el, mint 1962-ben.

- a téli időjárás okozta nagyfokú termelési kiesés arra sarkallta az építésügyi minisztériumot, hogy az erőik megfelelő koncentrációjával és a munka átcsoportosításával akadályozza meg a kiesésből eredő hátrányok továbbgyűrűződését a népgazdaságban - folytatta. - elsősorban azokra a legfontosabb beruházásokra fordítottuk a figyelmet, amelyeknek elmaradása a népgazdaság számára különösen hátrányos lenne. az építésügyi minisztérium vállalatai a különösen kevert építkezéseket kevés kivétellel befejezték, illetve az év végéig átadják. olyan jelentős termelő-kapacitások léptek üzembe, mint a Lenin kohászati művek kibővített nagykovácsoló műve, az oroszországi hőerőmű 2-es számú gépegysége, az angyalföldi és a soproni hőerőmű, a beloiannisz híradástechnikai gyár új részlegei, a békéscsabai hűtőház, a tatabányai cement- és mészművek aknakemencés mészüzeme. az év végéig átadják többek között a berentei vegyerművek pvc üzemének első részlegét, a csepel művek hideg-héngerművét, a fémlemezipari művek sátoraljujhelyi gyáregységét, a kecskeméti reszelőgyárat, a pécsi porcelángyár szigetelő üzemét.

- az építőipari anyagi-műszaki bázisának nagyarányú fejlesztését szolgálja a dunai cement- és mészmű novemberi üzembehelyezése, az orosházi új üvegyár öblősüveg üzemének, a berentei könnyűbetongyár gázbetongyárának, a pécsi fűdémpanelgyártó üzemnek és az alsószolcai épületelemgyárnak részleges üzembehelyezése.

a továbbiakban a miniszter elmondotta, hogy elkészült a kecskeméti aranyhomok szálloda, az egri szálloda, a hajdusoboszlói gyógyüdülő, a tihanyi szálló. az iskolaév megkezdése előtt 46 iskolaépületet adtak át. felavatták a szombathelyi művelődési házat, és elkészült még sokszáz egyéb létesítmény. szeptember végéig több mint 11 000 lakást adtak át, s az év végéig a lakások további ezreinek átadása várható. a miniszter hangsúlyozta azonban, hogy nem szabad mindenáron erőltetni a lakások évvégi átadását. az új otthonok jövőbeli lakói számára és a népgazdaság számára is sokkal hasznosabb, ha mintegy 2000 lakáson egy-két hónap késéssel ugyan, de megfelelően elvégzik a befejező szakipari és szerelő munkákat. ezzel el lehet kerülni az erőltetett hajrá munkával járó rossz minőséget.

/folyt.köv./

-35-

15.39/s

parlament

/megkezdődött... 12. folyt./- szb

ezután traumann rezső az építkezések minőségéről beszélt. elmondta, hogy ez gyakran joggal kifogásolható; előfordult, hogy helyenként nem szigetelnek megfelelően az ablakok, felpuposodik a parketta, stb. bizonyos javulás már tapasztalható, a garanciális javítások költsége az elmúlt időszakban lényegesen csökkent és jelenleg a költségeknek csak körülbelül 2 ezrelékét teszi ki. az építőipar a jövőben még fokozottabban törekszik a hibák megszüntetésére.

a jövő évi feladatokról szólva hangsúlyozta, hogy a legfőbb teendők közé tartozik az építési technológiák szakadatlan fejlesztése és az építőipari munkafolyamatok tervszerű gépesítése. Lehetőséget kapott az építőipar, hogy terven felül számottevően bővítsen gépparkját, ezzel növelje a termelékenységét és csökkentse az építési időt. ezek a gépek leszállításuk után jövőre már éreztetik hatásukat. ugyanakkor fontos az új építési módszerek, mint például az ugynevezett folyamatos építés-szervezés bevezetése és országos elterjesztése. lényeges, hogy a munkaidőt jobban kihasználják a dolgozók és csökkenjen a veszteségidő. a tanulságok hasznosítása lehetővé teszi, hogy az építőipar a sok nehézség ellenére teljesítse második ötéves tervét. a műszaki és a gazdasági mutatók több tekintetben már most jobbak a tervidőszak végére előirányozottnál. például tavaly az előző évhez képest 6.2 százalékkal csökkentek a lakások költségei. az idén a korszerű építési módok és szerkezetek alkalmazásával további költségcsökkenés várható. a lakásköltségek csökkenése lehetővé teszi, hogy tovább fokozzuk a lakások felszereltségét, kulturáltságát. munkánkat úgy szervezzük meg, hogy más területeken is javítsuk az eredményeket, az elmaradást mielőbb pótoljuk, s áthuzódó építkezéseinket minél előbb befejezzük - mondotta traumann rezső építésügyi miniszter.

/folyt.köv./

- 36 -

le

15.44/s

parlament

a szerkesztőségek figyelmébe!

vm si

1963. október 24.

fock elvtárs beszédéhez az alábbi javításokat adjuk:

5. folytatás 2. bekezdésének 9. sorában: és a hűtőház új létesítményeit, amelyekkel é v e n t e mintegy.....

7. folytatás 1. bekezdésének 7. sorában: nagyfokú g é p e s i t é s e a parasztság....

ugyancsak a 7. folytatás 4. bekezdésének 11. sorában: közvetlen érdekeltséget a közö s g a z d a s á g eredményeiben....

8. folytatás 1. bekezdés utolsó sorában: szüntethető. e z t azonban.....

9. folytatás 1. bekezdésének 5. sorában: munkánk üteme j a v u l . örömmel...

12. folytatás 1. bekezdésének 5. sorától a szöveg helyesen: a fizetett szülési szabadságot, é s h a s o n l ó m á s i n t é z k e d é s e k e t t e t t ü n k. emeltük...

ugyanezen folytatás 2. bekezdésének 6. sora: dolgozóinak bérét emeljük. a jövő évben növeljük....

13. folytatás 4. bekezdésének utolsó sora: emelkedtek, s megközelítik a

14. folytatás 1. bekezdésének alulról számított 5. sora helyesen: a szokásosnál nagyobb emelkedése....

15. folytatás 3. bekezdésének 4. sorától a szöveg helyesen: ...feladat az új szervezet megszilárdítása, a nagyobb egységnek megfelelő munkastilus kialakítása...

17. folytatás 1. bekezdésének 6. sora helyesen: a testvéri országok szocializmust építő n é p e i n e k munkájával...

/mt1/

15.55/s

- . -
- 37 -

le

parlament

/megkezdődött... 13. folyt./vm

ezután az elnök hodek józsef komárom megyei képviselőnek adta meg a szót.

- a termelőszövetkezetek termelvényeik nagy részét különböző vállalatoknak adják el, - mondotta többek között - s természetesen a vállalatok szabják meg, milyen áron és milyen minőségben veszik át ezeket. Ez azonban is van, mert arra ösztönzi a szövetkezeteket, hogy terményeiket minél jobb minőségben állítsák elő és adják át a felvásárlóknak. Ezek után viszont azt is természetesnek vehetnénk, hogy ha mi parasztok, a szövetkezetek tagjai vagyunk a vásárlók, mi is megszabhatjuk milyen minőségű árut vásárolunk. Ez a valóságban nincs mindig így, - mondotta, majd ezzel kapcsolatban három példát mondott el. Szövetkezetüknek, a kisbér-battyánpusztai virágzó tsz-nek az évetében vásároltak egy hazai gyártmányú ue 28-as traktort, amelynek a vízűtője már a használat elején leszakadt. 13.000 forintért vásárolt elevátorukat azért nem tudták egy ideig használni, mert azt a gyártó üzem facsavarok helyett patkószöggel erősítette meg. A mosonmagyaróvári mezőgazdasági gépgyárban készült ekék pedig - a hidraulika és más alkatrészek gyenge minősége miatt - szinte teljesen használhatatlanok voltak egészen addig, amíg a szövetkezet műhelyében rendbe nem hozták. A felszólaló hangsúlyozta: a mezőgazdasági gépek egy részének rossz minősége nemcsak az ő szövetkezetük problémája. A mezőgazdaság dolgozói joggal elvárják, hogy ha tőlük minőség szerint veszik át a termékeket, akkor ők is megfelelő minőségű árut kapjanak az ipartól.

rapai gyula baranya megyei képviselő hangoztatta: a baranyai tapasztalatok is azt bizonyítják, hogy az elhangzott kormánybeszámoló tárgyilagossá, hű képet ad az ország gazdasági helyzetéről. A beruházási politika alapjában helyes, de további erőfeszítésekre van szükség annak érdekében, hogy a beruházások megtervezése és kivitelezése koncentráltabban történjen. Baranya megyében az építőipar jelenleg több mint 470 helyen dolgozik. Fel kell venni a küzdelmet az erők szétaprózódása ellen, mert ebből sok felesleges kiadás származik.

- az is helytelen, - mondotta a továbbiakban - hogy a létesítményeket gyakran nem adják át a tervben megállapított határidőre. Sokszor előfordul, hogy az építkezés költségeit túlságosan alacsonyan tervezik meg és ezért sorozatosan utólag kell felemelni az építkezési hiteleket. Ezeket a hiányosságokat koncentráltabb beruházási politikával kell megszüntetni.

/folyt.köv./
16.35

-38-

parlament

/megkezdődött... 14. folyt./vm

a felszólaló a továbbiakban a korszerűbb építkezési módszerek meghonosítását sürgette. Véleménye szerint helyes lenne a pécsi panel-üzem kapacitásának jobb kihasználása.

- nagyobb gondot kell fordítani - mondotta - a járulékos beruházásokra. Raktárak, magtárak, hűtőházak hiányában még mindig túlságosan sok ipari és mezőgazdasági termék megy veszendőbe. A népgazdasági érdekek azt követelik, hogy a jövőben az eddiginél nagyobb összegeket fordítsunk ilyen létesítmények építésére.

rapai gyula befejezésül az ipari vezetés színvonal-emelésének kérdésével foglalkozott. Hangoztatta, hogy emelni kell a vezetők közgazdasági képzettségét. Ez azonban egymagában nem elegendő. Arra is szükség van, hogy a vezetők minél többet tartózkodjanak a termelés színhelyén, minél jobban megismerkedjenek az emberek gondjaival, problémáival, meghallgassák a bíráló megjegyzéseket is. Csak így tudják majd irányító munkájukat az eddiginél jobban végezni.

- a gazdasági helyzetről adott értékelést - mondotta végezetül - reálisnak tartom és baranya megyében mindent megteszünk azért, hogy az 1963. évi terveket végrehajtsuk, a jövő évi tervet pedig jól előkészítsük.

dr. sivó józsef, somogy megye képviselője a megye egészségügyi helyzetével foglalkozott. Hangoztatta, hogy somogy az ország egyik „legöregebb”, megyéje. Legalábbis ami az emberek átlagos életkorát illeti. A legutóbbi népszámlálás szerint a lakosság 15,6 százaléka 60 éven felüli, ami 1,8 százalékkal magasabb az országos átlagnál. Az idősök nagy száma szükségessé teszi a kórházak, rendelőintézetek befogadóképességének fokozatos növelését. Elismeréssel szólt arról, hogy jelentős összegeket költenek az egészségügyi hálózat fejlesztésére. Rövidesen síófokon és nagyaton járási kórház épül, korszerűsödik a kaposvári és a marcali kórház. Kérte azonban, hogy ha mód van rá, gyorsítsák ezeket a beruházásokat.

a képviselő részletesen szólt az építkezések minőségéről, s megjegyezte, hogy sok lazaság tapasztalható a tervezésben és az építkezések kivitelezésében. Gyakran a meglevő épületeket is elhanyagolják, ami elsősorban a házközelőségek hibája.

/folyt.köv./

-39-

16.45

parlament

/megkezdődött... 13. folyt./vm

ezután az elnök hódok József Komárom megyei képviselőnek adta meg a szót.

- a termelőszövetkezetek termelvényeik nagy részét különböző vállalatoknak adják el, - mondotta többek között - s természetesen a vállalatok szabják meg, milyen áron és milyen minőségben veszik át ezeket. Ez azonban is van, mert arra ösztönzi a szövetkezeteket, hogy terményeiket minél jobb minőségben állítsák elő és adják át a felvásárlóknak. Ezek után viszont azt is természetesnek vehetnénk, hogy ha mi parasztok, a szövetkezetek tagjai vagyunk a vásárlók, mi is megszabhatjuk milyen minőségű árut vásárolunk. Ez a valóságban nincs mindig így, - mondotta, majd ezzel kapcsolatban három példát mondott el. Szövetkezetüknek, a Kisbér-battyánpusztai virágzó tsz-nek az évetében vásároltak egy hazai gyártmányú ue 28-as traktort, amelynek a vízűtője már a használat elején leszakadt. 13.000 forintért vásárolt elevátorukat azért nem tudták egy ideig használni, mert azt a gyártó üzem facsavarok helyett patkósöggel erősítette meg. A mosonmagyaróvári mezőgazdasági gépgyárban készült ekék pedig - a hidraulika és más alkatrészek gyenge minősége miatt - szinte teljesen használhatatlanok voltak egészen addig, amíg a szövetkezet műhelyében rendbe nem hozták. A felszólaló hangsúlyozta: a mezőgazdasági gépek egy részének rossz minősége nemcsak az ő szövetkezetük problémája. A mezőgazdaság dolgozói joggal elvárják, hogy ha tőlük minőség szerint veszik át a termékeket, akkor ők is megfelelő minőségű árut kapjanak az ipartól.

rapai Gyula baranya megyei képviselő hangoztatta: a baranyai tapasztalatok is azt bizonyítják, hogy az elhangzott kormánybeszámoló tárgyilagossága, hű képet ad az ország gazdasági helyzetéről. A beruházási politika alapjában helyes, de további erőfeszítésekre van szükség annak érdekében, hogy a beruházások megtervezése és kivitelezése koncentráltabban történjék. Baranya megyében az építőipar jelenleg több mint 470 helyen dolgozik. Fel kell venni a küzdelmet az erők szétaprózódása ellen, mert ebből sok felesleges kiadás származik.

- az is helytelen, - mondotta a továbbiakban - hogy a létesítményeket gyakran nem adják át a tervben megállapított határidőre. Sokszor előfordul, hogy az építkezés költségeit túlságosan alacsonyan tervezik meg és ezért sorozatosan utólag kell felemelni az építkezési hiteleket. Ezeket a hiányosságokat koncentráltabb beruházási politikával kell megszüntetni.

/folyt.köv./
16.35

-38-

parlament

/megkezdődött... 14. folyt./vm

a felszólaló a továbbiakban a korszerűbb építkezési módszerek meghonosítását sürgette. Véleménye szerint helyes lenne a pécsi panel-üzem kapacitásának jobb kihasználása.

- nagyobb gondot kell fordítani - mondotta - a járulékos beruházásokra. raktárak, magtárak, hűtőházak hiányában még mindig túlságosan sok ipari és mezőgazdasági termék megy veszendőbe. A népgazdasági érdekek azt követelik, hogy a jövőben az eddiginél nagyobb összegeket fordítsunk ilyen létesítmények építésére.

rapai Gyula befejezésül az ipari vezetés színvonal-emelésének kérdésével foglalkozott. Hangoztatta, hogy emelni kell a vezetők közgazdasági képzettségét. Ez azonban egymagában nem elegendő. Arra is szükség van, hogy a vezetők minél többet tartózkodjanak a termelés színhelyén, minél jobban megismerkedjenek az emberek gondjaival, problémáival, meghallgassák a bíráló megjegyzéseket is. Csak így tudják majd irányító munkájukat az eddiginél jobban végezni.

- a gazdasági helyzetről adott értékelést - mondotta végezetül - reálisnak tartom és baranya megyében mindent megteszünk azért, hogy az 1963. évi terveket végrehajtsuk, a jövő évi tervet pedig jól előkészítsük.

Dr. Sivó József, somogy megye képviselője a megye egészségügyi helyzetével foglalkozott. Hangoztatta, hogy somogy az ország egyik „legöregebb”, megyéje, legalábbis ami az emberek átlagos életkorát illeti. A legutóbbi népszámlálás szerint a lakosság 15.6 százaléka 60 éven felüli, ami 1.8 százalékkal magasabb az országos átlagnál. Az idősök nagy száma szükségessé teszi a kórházak, rendelőintézetek befogadóképességének fokozatos növelését. Elismeréssel szólt arról, hogy jelentős összegeket költenek az egészségügyi hálózat fejlesztésére. Rövidesen siófokon és nagyatádon járási kórház épül, korszerűsödik a kaposvári és a marcali kórház. Kérte azonban, hogy ha mód van rá, gyorsítsák ezeket a beruházásokat.

a képviselő részletesen szólt az építkezések minőségéről, s megjegyezte, hogy sok lazaság tapasztalható a tervezésben és az építkezések kivitelezésében. Gyakran a meglévő épületeket is elhanyagolják, ami elsősorban a házközelőségek hibája.

/folyt.köv./

-39-

16.45

parlament

/megkezdődött....15.folyt./vm

felhivta az országgyűlés figyelmét a balaton-környék fejlesztésével kapcsolatos nagy feladatokra is. Örvedetesnek tartja a kormány nemrég napvilágot látott rendelkezését, amely a balaton-környék regionális terveiről, a balaton-part rendezéséről intézkedik. véleménye szerint azonban túlzottan a megyei szervekre és a balatoni intéző bizottságra korlátozódik a balaton-vidék rendezésének feladata, holott szélesebb társadalmi összefogással, a központi szervek fokozott közreműködésével sokkal nagyobb eredményeket lehetne elérni. hangoztatta a fonyód és balatonszentgyörgy közötti üdülővidék fejlesztésének szükségességét.

vendel zoltánné, zala megyei képviselő felszólalásában a megye oktatásügyének időszerű kérdéseivel foglalkozott. beszámolt arról, hogy zalában - az ország többi megyéjéhez hasonlóan - szinte ugrás-szerűen nő a szakemberszükséglet, az iparban, a mezőgazdaságban mind több mérnököt, technikust, képesített szakmunkást akarnak foglalkoztatni.

- a szakrendszerű oktatás kiterjesztésében a multhoz képest nagy lépéseket tettünk, az országos átlagtól azonban még mindig el vagyunk maradva. a megye oktatási vezetőinek különösen az okoz sok gondot, hogy kevés a szaktanár. a zalai iskolákban jelenleg például 250 képesítés nélküli nevelő működik, s bár hivatástudatuk, munkaszeretetük jórészt pótolja a magasabb képesítés hiányát, szeretnék mielőbb változtatni ezen a helyzeten.

- a tanulási kedv növekedése, az iskolások számának emelkedése magával hozta a tanteremhiányt is. a legutóbbi felmérések szerint 235 új osztályterem kellene a diákok megfelelő elhelyezéséhez, nem szólva arról, hogy szeretnék mielőbb megszüntetni a különböző helyiségekben berendezett szükségstantermeket.

a képviselőnk elsősorban zalaszentgrótot és zalabér iskolaproblémáinak mielőbbi megoldását sürgette. elmondta, hogy a megyében az iskolák körzetesítésének első szakasza befejeződött. ezt a munkát feltétlenül folytatni akarják. az új tanintézetek építésén kívül menetrendszerűen közlekedő iskolabuszok beállítása is szerepel a következő évek terveiben. a szülők és a diákok körében kedvelt szakközépiskolák hálózata bővült. ha a gyerekek diákothtoni elhelyezését meg tudják oldani, akkor - egyebek között - növényvédő-gépész szakközépiskolát is nyitnak. a következő időszak egyik fontos feladata, hogy az iparitanuló iskolák és a technikumok egyrészt fokozatosan szakközépiskolává alakítsák át.

/folyt.köv./

-40-

17.03

parlament

2.sz. javítás

megkezdődött az országgyűlés....2.folytatás 2. bekezdésének utolsóelőtti sora helyesen:

adták át megbízólevelüket.....

5. folytatás 3. bekezdésének 9. sora helyesen:

épül. némileg c s ö k k e n t a minőségi....

ugyancsak az 5. folytatás 4. bekezdésének 8. sora helyesen:

.... s ha ezen nem segítünk időben v e s z é l y e z t e t j ü k

6. folytatás 4. bekezdésének 5. sora helyesen:

... ezt részben pótolni lehetne u g y a n t ő z e g g e l

7. folytatás 1. bekezdésének utolsóelőtti sora helyesen:

a b é k e h a r c konkrét.....

ugyancsak a 7. folytatás utolsó bekezdésének első sora helyesen:

amikor a béketábor és különösen a békevilágtanács c s a k n e m másfélévtizedes....

12. folytatás 1. bekezdésének 2. sora helyesen:

.... hogy ez gyakran joggal k i f o g á s o l h a t ó, e l ő f o r d u l, hogy

13. folytatás 2. bekezdés 8. sora helyesen:

is m e g s z a b h a s s u k milyen....

/mt1/

- . -

-41-

17.35

parlament

a szerkesztőségek figyelmébe!

fock elvtárs beszédéhez adott javítások 9. folyt. 1. bekezdésének 5. sorát megismételjük:

m u n k á k ü t e m e j a v u l

x x x

felhívjuk a szerkesztőségek figyelmét az alábbi fontos javításra, illetve pótlásra.

fock Jenő beszéde 8. folytatásának második bekezdésében a 12. sorban az „.....eredménye.,, végződésű mondat után feltétlenül beszúrandók a következő mondatok: „ a kedvezőtlen időjárás miatt Európaszerte - a szocialista országokban is - gyenge volt a gabona-termés. Ilyen körülmények között tőkés piacokról kell gabonát importálnunk.,,

/mti/

17.20/a

- . -
-42-

parlament

3.sz. javítás

megkezdődött....3.folyt/ negyedik bekezdésének harmadik sorától a szöveg helyesen a következő:

.....sok szétszakadt család hosszú évek után kívánja állampolgárságát rendezni. helyt adtunk azok visszahonosítási kérelmeinek, akiket.....

s emelkedik a magyar-és külföldi állampolgárok..... kezdetű mondat

t ö r l e n d ő

-.-
- ~~42~~ -
- 43 -

parlament

/megkezdött... 16. folyt. s /

bódi László, csongrád megye képviselője hangsúlyozta: rendkívül nagy jelentőségűnek tartja azt a programot, amely szerint 150.000-tól 300.000-ra emelkedik a második öt éves tervben építendő lakások száma, a kormány a gazdasági lehetőségek figyelembevételével messzemenően igyekszik kielégíteni a dolgozók lakási igényeit, az utóbbi években szegeden is sok lakás épült, ezeknek száma azonban a többi megyei jogú városok átlagánál kevesebb, a legutóbbi két népszámlálás között az ország lakásállománya 12, a megyei jogú városoké 16,8 százalékkal növekedett, szegedé viszont csak 9,1 százalékkal, az állami erőből épült lakások száma 1956-tól kezdett emelkedni, a második öt éves tervben állami erőforrásból 2070 lakás építésére van lehetőség szegeden, a harmadik öt éves terv időszakban az elgondolások szerint több ezer lakást kell felépíteni, ez azonban csak akkor valósítható meg, ha az építő - és az építőanyagiparban is biztosítják ehhez a feltételeket, szegeden a legrövidebb időn belül létre hozni a panelüzemet, hogy az 1966-ban megkezdhesse működését.

- távlati lakásépítési programunk megvalósításában - folytatta csongrád megye képviselője - nagy szerepet játszik a magánépítetők támogatása, a családi házak építői viszont sokszor nehézségekbe ütköznek, különösen az építőanyagok és a megfelelő tervtervek beszerzésénél, s az építőipari ktsz-ek sem nyújtanak mindig megfelelő segítséget, javasolom ezért, hogy az építésügyi minisztérium vizsgálja meg a családi házak építésével foglalkozó vállalat létrehozásának lehetőségét.

/folyt. köv./
18.00/s

- 44 -

le

parlament

/megkezdött... 17. folyt./ - szb

dr. fekszi István szabolcs-szatmár megyei képviselő hangoztatta, hogy a mezőgazdaságban a nagyüzemi gazdálkodás feltételei állandóan javulnak, többek között ennek eredménye az is, hogy szabolcs-szatmár megyébe mind többen térnek vissza az ország különböző részein más munkaterületeken elhelyezkedett mezőgazdasági dolgozók.

a gabonatermesztés helyzetéről szólva elmondotta, hogy a megyében jól szervezték meg az őszi vetést, és ennek eredményeként a megye vetési tervét - az 5 százalékkal felemelt előirányzatot figyelembe véve - túlteljesítették, fontos, hogy a további mezőgazdasági munkákat is ugyanilyen szervezeten, lelkiismeretesen végezzék el, rámutatott arra, hogy nagy jelentőségű a raktározás megoldása, különösen az olyan nagy gyümölcstermő megyében, mint szabolcs-szatmár.

befejezésül hangoztatta, hogy a minisztertanács beszámolója helyesen határozta meg a feladatokat, szabolcs-szatmár megye dolgozói lelkesen munkálkodnak a párt- és a kormány határozatainak megvalósításán.

ezután az elnöklő Vass Istvánné szünetet rendelt el.

/folyt. köv./

- 45 -

le

18.50

/megkezdődött.....18.folyt./vm

a szünet után dr.beresztóczy miklós elnökletével folytatódott az országgyűlés munkája.

deze béaláné, baranya megye képviselője a termelőszövetkezeti mozgalom, köztük saját termelőszövetkezetének a szentlőrinci tisz- nek a fejlődéséről beszélt. elmondotta, hogy ő maga is csak hosszas gondolkodás után lépett be 1960-ban a szövetkezetbe, s igaz ugyan, hogy rosszul felszerelt munkahelyet választott, de az emberek szorgalma gyorsan gazdagodó üzemmé fejlesztette közös gazdaságukat. az állatgondozás munkáját két asszonytársával közösen vállalta. szorgalmas munkájuk eredményeként 1961-ben 760, tavaly pedig már 960 hizósertést értékesítettek, nyolchónapos sertéseik súlya már eléri a 120 kilós átlagot. kollektívájuk az idén még jobb eredményeket szeretne elérni. ebben az évben 900 h hizósertést adnak el az államnak, a szabadpiacra pedig a tervezett száz helyett 200-at küldenek. a termelőszövetkezeti asszonyok tavalyi találkozásán vállalták, hogy egy meglevő épületben rendszeres napi munkájukon kívül ezer csirkét felnevelnek, ehelyettazonban 8500-at gondoztak és értékesítettek.

- igen nagy eredménynek tartom - mondotta - hogy szövetkezetünk tagsága az „enyém„ fogalmán kívül megismerte és megtanulta a „miénk„ magasabbrendű fogalmának nagy jelentőségét. a képviselőnk ezután a felvásárló szervek munkájáról beszélt és javaslatot tett a mohácsi tartósító üzem korszerűsítésére, kapacitásának növelésére.

/folyt.köv./

- 46 -

le

19.04/s

/megkezdődött... 19. folyt./- szb

csedreki lászló hajdu-bihar megyei képviselő hozzászólásában megállapította, hogy az ipari-gazdasági szervezőmunka számosszerű és hatékony módszerrel bővült. ezek közé tartozik például a termelőerők összpontosítása, az ipar átszervezése és számos más intézkedés. ugyanakkor a gazdasági mechanizmus „otlajozott„ működését jónéhány gátló tényező nehezíti.

érvrendes például, hogy a gépiparban is mindinkább gyakorlatiá válik a kölcsönös gazdasági segítség tanácsához tartozó országok közötti szakosítás, s a helyes, célszerű profilizációt segítő a kohó- és gépipari minisztérium legutóbbi rendelete is, amely a vállalatok közötti profilrendezést írja elő. e helyes tendenciák azonban még nem minden területen érvényesülnek. gépgyártással például a kcm vállalatok kivül a földművelésügyi, az építésügyi, az élelmiszeripari, a könnyűipari, sőt, a belkereskedelmi minisztériumhoz tartozó vállalatok, továbbá a tanácsi és szövetkezeti ipar is foglalkozik. ez az elaprózottság előbb-utóbb gátjává válik a célszerű beruházási politikának, a tervszerű gyártmányfejlesztésnek, a gépgyártó ipar technológiai színvonala emelésének.

a képviselő példákkal illusztrálta, milyen hosszú, kanyargós ut vezet az új gyártmányok alkalmazásának terveitől e tervek megvalósításáig és az új cikkek sorozatgyártásáig. néhány fórum kiiktatásával lényegesen javítani lehetne a helyzetet.

- iparunk fejlődése - ezt az élel bizonyítja - helyes irányban halad, s az itt-ott jelentkező gátló tényezők, nehézségek megszüntetése feltétlenül megoldható feladat. a műszaki és fizikai dolgozók számtalan példával bizonyították már, hogy jó feltételek között munkájuk minősége a legkényesebb igényeket is kielégíti. tegyenek meg mindent az illetékesek e feltételek javításáért, az ésszerű módszerek alkalmazásáért, mert ez egyik legfőbb záloga az eredmények továbbnövelésének, új munkasikerek elérésének, - fejezte be felszólalását csedreki lászló

/folyt.köv./

- 47 -

19.09/s

parlament

/megkezdődött.....20.folyt./v

az ipar gyorsabb fejlődése érdekében szükséges intézkedésekről beszélt a következő felszólaló, dr. udvardi károlyné budapesti képviselő is.

elmondotta, hogy üzemének, az országos gumilipari vállalatnak a kollektívája egyetért abban, hogy gyorsabban haladjunk előre, s ezzel kapcsolatban nemcsak a közvetlen munkahelyüket, hanem az egész népgazdaságot érintő problémák is foglalkoztatják őket.

az országos gumilipari vállalat kereken egymilliárd forint beruházást kap a második ötéves tervben, amelynek segítségével megvalósítják az iparág rekonstrukcióját, gyártmányaikat versenyképesebbé tehetik a világpiacon s többek között nagy mértékben csökkenthetik a nehéz fizikai munka most még jelentős arányát. a képviselő több javaslatot tett olyan intézkedésekre, amelyek révén a népgazdaságtól nagy áldozatot kívánó beruházási összeget még hatékonyabban használhatnák fel. ezek között említette meg a gépi berendezések tervezési idejének és költségének csökkentését, valamint üzembe helyezésük egyszerűsítését. ha a beruházók és kivitelezők az eddiginél nagyobb önállóságot kapnának - s műszaki gárdájuk színvonala az esetek többségében ma ezt már lehetővé teszi - akkor sok más szerv munkájára lehetne megtakarítani s a beruházások üzembehelyezésének idejét meg rövidíteni.

fegyveres istván vas megyei képviselő a takarékoság kérdésével foglalkozott. örömmel állapította meg, hogy a takarékoság nyomán országszerte lakások épülnek és szépülnek, nap mint nap növekszik a gépkocsitulajdonosok száma. a takarékoságnak azonban vannak olyan területei, amelyekre nem fordítanak kellő gondot. ilyen a kenyérrrel való takarékoság. hangoztatta, jó lenne elkerülni a peccsokolást, csupán szombathely fűszerüzleteiből havonta 80-85 mázsa fel nem vásárolt és fel nem vágott kenyér kerül a hirtaladákba. sok kenyér megy veszendőbe a háztartásokban is. javasolta, hogy a belkereskedelmi minisztérium vezesse be a csomagolt kenyér árusítását. a csomagolt kenyér ugyanis a háztartásban is hosszabb ideig élvezhető állapotban tartható és a higiénia követelményeinek is jobban megfelel. ugyancsak indítványozta, hogy a kenyér szállítását vidéken is korszerű szállítóeszközökkel végezzék. helyes lenne, - véleménye szerint - ha fontolóra vennék a két kilógramm súlyú kenyerek sütésének korlátozását.

/folyt.köv./

19.45/s

KE

- 48 -

parlament

4. számú javítás!

/megkezdődött...19. folyt./ első bekezdésének utolsó előtti sora helyesen:

... ugyanakkor a gazdasági mechanizmus...

ugyancsak a 19. folytatás második bekezdésének 8. sora helyesen:

... az élelmezésügy,

/mti/

..

KE

49

parlament

/megkezdődött.....21.folyt./vm

a legtöbb kenyér ebben a sulycsoportban marad vissza az üzletekben.

a továbbiakban megállapította, hogy más területeken is szükség van takarékoskodásra, így a többi között az energia- és a szénfogyasztás területén. a minisztériumok és az irányító szervek adjanak utasítást az üzemeknek a tüzelési normák szigorú betartására. befejezésül a fokozott anyagtakarékoság szükségességére mutatott rá, hangsúlyozva, hogy a takarékoság - társadalmi feladat.

dr. zsigmond lászló, vas megye képviselője elmondotta, hogy a termelőszövetkezetek szervezésének időszakában vas megyében sem esett vissza a termelés, sőt emelkedett, s a fejlődés azóta is általánosan felfelé ível. számos új kezdeményezés már a jövő perspektíváit tárja elénk, ilyen például a megyében létesített kísérleti telep, amely minden eddiginél magasabb színvonalra emeli a mezőgazdasági munka technológiáját. a következő lépés - mondotta - az új technika még szélesebbkörű elterjesztése, az emberek hozzáértésének és érdekelttségének fokozása. a megye sajátosságait jobban figyelembe kell venni ahhoz, hogy a mezőgazdasági termelést még gyorsabb ütemben növelhessük. általános felfogás szerint a rétek hozamának fokozásához jóval kevesebb műtrágya kell, mint a szántóföldekre. a csapadéokban gazdag vas megyében azonban más a helyzet. holdanként három mázsa műtrágya alkalmazásával a szalastakarmánytermelést és ezzel az állattenyésztést oly nagymértékben lehetne növelni, amely az egész ország ellátásában igen kedvezően éreztetné hatását.

fekécs margit békés megyei képviselő hozzászólásában többek között a mezőgazdasági jellegű megye iparának gyarapodásáról számolt be. elmondta, hogy a szocialista iparban 1960-hoz képest tavaly 10.9 százalékkal volt magasabb a foglalkoztatottság aránya, s ezen belül az építőiparban több mint 25 százalékkal emelkedett a dolgozók száma. a közelmúltban kezdte meg munkáját a békéscsabai konzervgyár, a békéscsabai hűtőház és mirelite üzem, s mind több gáz- és olajlelő helyet tártak fel. így a megye „hagyományos” iparágaihoz, a téglá és cserépiparhoz, a textil-, a hus-, malom- és cukoriparhoz új ágazatok csatlakoznak. jelentősen nőtt például az élelmiszeriparban a főzelékkonzerv, a savanyúság, a mélyhűtött főzelék-készítmények termelése. a megye mind több földgázt és kőolajat is ad az országnak: ebben a félévben a kőolajtermelés már 8.3 százaléka volt az országos termelésnek.

/folyt.köv./

-50-

parlament

5. számú javítás:

/megkezdődött...20. folyt./ 1. bek. 2. sorában a név helyesen:

dr. u d v a r d y károlyné

/mti/

..

-7-

parlament

/megkezdődött....22. folyt./vm

- az orosházi üvegyár - amely a közeljövőben kezd meg működését - már erre az energiahordozóra épül, s érdemes lenne fontolóra venni, hogy a lelőhelyek feltárása milyen újabb ipari létesítmények gazdaságos telepítését tenné lehetővé békésben, - mondta fekécs margit, a továbbiakban részletesen foglalkozott a termelékenység növelése terén megoldásra váró feladatokkal, s felhívta a figyelmet arra: békés megye iparának további fejlődése szempontjából sürgető követelmény a szakmunkás-képzés szervezett biztosítása, a szakember-hiány mielőbbi megszüntetése. - a megye ipari vezetőinek ügyelniük kell arra is, hogy a termelési terveket az igényeknek megfelelően alakítsák ki.

dr. belák sándor, veszprém megye képviselője a balaton-vidék két jellegzetes problémájáról: a szőlőtermesztésről és az idegenforgalomról beszélt.

a balatonfelvidéken 16.000 holdat tesz ki a nagy történelmi és természeti hagyományokkal rendelkező szőlőterület, amely most körülbelül egyenlő arányban oszlik meg a nagyüzemek, a háztáji és az egyéni gazdaságok között. a megye szakemberei a nyáron pontosan felmérték az egész szőlővidék helyzetét, s átfogó javaslatokat dolgoztak ki továbbfejlesztésére. ezek szerint először ki kell jelölni a nagyüzemi termesztésre alkalmas területeket, miután már végérvényesen bebizonyosodott, hogy a balatonvidéken is megvan a lehetőség a nagyüzemi szőlőművelésre. a kővágóörsi béke tsz 150 holdas szőlőjében például az idén is 33 mázsás átlagtermést szüreteltek. javasolták továbbá: azokat a területeket, ahol nem lehet és nem érdemes szőlőt termelni, - mint például az ugynevezett belsőségek, vagy a közvetlenül vízparti részek -, hitelakció keretében parcellázzák fel. ez két probléma megoldását is segítené: egyrészt hozzáférhető áron telekhez, s így üdülési lehetőséghez juttatna sok dolgozót, másrészt az ezeken felépült családi házak, a megművelt telkek, kulturált övezetet alkotnának a balatonparton.

a balatoni idegenforgalomról szólva a képviselő hangsúlyozta: ez nem szűkíthető le az illetékes tanácsok, vagy akár a balatoni intéző bizottság problémájává - jelentőségénél fogva országos figyelmet igényel és most már kap is. a hazai és a külföldi érdeklődés azonban most már olyan arányu, hogy az ország gazdasági lehetőségeihez képest szükség van néhány újabb intézkedésre. a legfontosabbként említette meg a szálláshelyek számának növelését, elsősorban a tihanyihoz hasonló egyszerű, olcsó szállodák építése, valamint újabb camping-ek létesítése útján. az új építkezéseket azonban - mondotta - nem kellene annyira koncentrálni mint eddig, hiszen sílfokon kívül is van mind a déli, mind az északi parton több olyan közművesített város és község, ahol a vendégek nyugodtan pihenhetnek.
/folyt.köv./
20.16/s

- 52 -

parlament

/megkezdődött... 23. folyt./- szb

bartha andrás hves megyei képviselő hangoztatta, hogy megyéjében a termelőszövetkezetek sokat fejlődtek az elmúlt időszakban és nagy erőfeszítéseket tettek annak érdekében, hogy minél több árut adjanak az országnak, minél több zöldséget, gyümölcsöt juttassanak a fogyasztók asztalára.

termelőszövetkezeteinket - mondotta - dolgozó parasztjaink egyre inkább megszeretik. többek között ennek is köszönhető, hogy az elmúlt két évben nem volt mérleghiányos termelőszövetkezet hevesben. örömmel jelentette be, hogy a megyében csütörtökön - a tervezett 5 százalékos túlteljesítéssel együtt - befejezték a vetést. a vetési munkálatok a termelőszövetkezetek és az állami gazdaságok között kialakult összhang is megkönnyítette. - a kenyér-gabona-helyzetről szólva kijelentette: igen fontos a természetű fajták helyes megválasztása. a szovjet bezosztája buzafajta nagyon jól megállta helyét magyarországon. de nagyon jó eredményt adnak a magyar búzák, így a kompolti 169-es fajta és a fertődi buzafajták is.

befejezésül a termelőszövetkezeti beruházások meggyorsításának szükségességéről, valamint a falusi fiatalság helyzetéről, és az idős tsz-tagok ellátásának további javításáról beszélt.

ezután az elnöklő berezstóczy miklós javaslatára az országgyűlés úgy határozott, hogy október 25-én, pénteken délelőtt 10 órai kezdettel folytatja tanácskozását./mti/

..-

20.31/- szb

- 53 -

NE

NE

parlament

6. számú javítás!

/megkezdődött... 23. folyt./ 2. bek. 7. sora helyesen:
... a vetési munkálatokat a termelőszövet-
kezetek....
/mti/

20.43/- szb

parlament

7. számú javítás!

/megkezdődött... 23. folyt./ 2. bek. hatodik sorában
helyesen:

... a vetési munkálatokat a termelő-
szövetkezetek....
/mti/

20.45

-fy-

MTI.

Kiadja a Magyar Távirati Iroda, Budapest, I., Fém utca 6-7. Telefon: 159-490, 359-690

A szerkesztésért és kiadásért a vezérigazgató felel.

mti belföldi hírek

1963. október 25.

bb 1. postahivatal, munkásszállás, oktatási központ, főiskola,
diákotthon - postakombinát épül ferencváros és kőbánya határán

ikf-lm vg

1963. október 25.

Készülnek budapest legszebb és legkorszerűbb postai léte-
sítményének a tervei, amelyek megvalósításával évek óta húzódo
problémát oldanak meg. ferencváros és kőbánya határán az Üllői
ut és a ceglédi ut sarkán 34.5 millió forintos költséggel posta-
kombinátot építenek.

a kombinát legnagyobb épülete a 8-10 emeletes munkás
szállás lesz, ahol háromszáz dolgozó kap otthont. a munkás-
szállással megoldódik a budapesten dolgozó vidéki kábelépítő
munkások elhelyezése is.

Jóllehet a kombinát a kőbányai részen épül, a létesítendő
100. számú postahivatal a 9. kerület postai ellátásának javítását
szolgálja. most ugyanis majdnem kispestig a keleti pályaudvari
postahivataltól kézbesítik a küldeményeket, s ehhez a postások-
nak majdnem a fél várost át kell utazniuk. a kézbesítő posta-
hivatal felállításával meggyorsul a ferencvárosban a levél, a
csomag és a hírlap házhozszállítása, ugyanakkor a hivatal felvé-
teli helyiségei kiszolgálják majd az Üllői uti új település
lakosságát is.

a posta felsőfoku távközlési technikuma és a kombinát-
ban talál végleges otthont. a főiskola háromszáz személynek ad
majd helyet, husz tantermében és 9 laboratóriumában az üzemmér-
nökök munkáját is ellátó technikusokat nevelnek. a főiskola
mellett 220 személyes diákotthon építenek a vidéki tanulók
részére. ugyancsak itt kap helyet majd a posta műszaki és for-
galmi szakembereinek tovább képzését szolgáló postai oktatási
központ. a kombinátba 1200 személyre számító orvosi rendelőt,
1000 személyes konyhát és éttermet, könyvtárat, művelődési és
tornatermet, stb. rendeznek be.

a postakombinát építéséhez a jövő évben kezdenek hozzá,
befejezésére azonban - a hosszú ideig tartó vita, helykeresés,
stb. miatt - az öt éves tervben előírt 1965 helyett 1966-ban
kerül sor./mti/

--

- 1 -

le